

CIVIL SZERVEZETEK

(EGYESÜLETEK ÉS ALAPÍTVÁNYOK)

JOGI ÉRTEŚÍTŐJE

XII. évf. 1. szám

(Civil Közlöny)

2015. április

TARTALOMJEGYZÉK:

A CIVIL SZERVEZETEK STÁTUSZ-JOGSZABÁLYAI

- Jogi személy, egyesület, alapítvány** (Kivonatok a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvényből – új Ptk.) 1. old.
- Az új Ptk. szabályainak hatálya, alkalmazási kötelezettsége, átmeneti szabályok** (Kivonatok a Ptk. hatálybalépéséről és átmeneti rendelkezéseiről szóló 2013. évi VI. törvényből – Ptké.) 15. old.
- Civil szervezetek átalakulása, megszűnése, törvényességi felügyelete, közhasznú jogállása és a közhasznúság követelményei, civil közhiteles nyilvántartás** (Kivonatok az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt szövegéből.) 16. old.

1. Jogi személy, egyesület, alapítvány

Kivonatok a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvényből – új Ptk.

ELSŐ KÖNYV

BEVEZETŐ RENDELKEZÉSEK

1:1. § [A törvény hatálya]

E törvény a mellérendeltség és egyenjogúság elve szerint szabályozza a személyek alapvető vagyoni és személyi viszonyait.

1:2. § [Értelmezési alapelv]

(1) E törvény rendelkezéseit Magyarország alkotmányos rendjével összhangban kell értelmezni.

(2) A polgári jogi viszonyokra vonatkozó jogszabályokat e törvénnyel összhangban kell értelmezni.

1:3. § [A jóhiszeműség és tisztesség elve]

(1) A jogok gyakorlása és a kötelezettségek teljesítése során a felek a jóhiszeműség és tisztesség követelményének megfelelően kötelesek eljárni.

(2) A jóhiszeműség és tisztesség követelményét sérti az is, akinek joggyakorlása szemben áll olyan korábbi magatartásával, amelyben a másik fél okkal bízhatott.

1:4. § [Az elvárható magatartás elve. Felróhatóság]

(1) Ha e törvény eltérő követelményt nem támaszt, a polgári jogi viszonyokban úgy kell eljárni, ahogy az adott helyzetben általában elvárható.

(2) Felróható magatartására előnyök szerzése végett senki nem hivatkozhat.

(3) A másik fél felróható magatartására hivatkozhat az is, aki maga felróhatóan járt el.

1:5. § [A joggal való visszaélés tilalma]

(1) A törvény tiltja a joggal való visszaélést.

(2) Ha a joggal való visszaélés jogszabály által megkivánt nyilatkozat megtagadásában áll, és ez a magatartás nyomós közérdeket vagy különös méltánylást érdemlő magánérdeket sért, a bíróság a nyilatkozatot ítéletével pótolhatja, feltéve, hogy az érdeksérelem másképpen nem hárítható el.

1:6. § [Bírói út]

Az e törvényben biztosított jogok érvényesítése – ha törvény eltérően nem rendelkezik – bírói útra tartozik.

* * *

HARMADIK KÖNYV

A JOGI SZEMÉLY

ELSŐ RÉSZ

A JOGI SZEMÉLY ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI

I. CÍM

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

3:1. § [A jogi személy jogképessége]

(1) A jogi személy jogképes: jogai és kötelezettségei lehetnek.

(2) A jogi személy jogképessége kiterjed minden olyan jogra és kötelezettségre, amely jellegénél fogva nem csupán az emberhez fűződhet.

(3) A jogi személy személyhez fűződő jogaira a személyiségi jogokra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni, kivéve, ha a védelem jellegénél fogva csupán az embert illelheti meg.

(4) A jogi személy törvényben meghatározott típusban, törvény által nem tiltott tevékenység folytatására és cél elérése érdekében alapítható és működtethető; az e rendelkezésbe ütköző létesítő okirat semmis.

(5) A jogi személynek saját névvel, székhellyel, tagjaitól, illetve alapítójától elkülönített vagyonnal, valamint az ügyvezetését és képviselését ellátó szervezettel kell rendelkeznie.

3:2. § [Helytállás a jogi személy tartozásaiért]

(1) A jogi személy kötelezettségeiért saját vagyonnal köteles helytállni; a jogi személy tagjai és alapítója a jogi személy tartozásaiért nem felelnek.

(2) Ha a jogi személy tagja vagy alapítója korlátozott felelősségével visszaélt, és emiatt a jogi személy jogutód nélküli megszűnésekor kielégítetlen hitelezői követelések maradtak fenn, e tartozásokért a tag vagy az alapító korlátlanul köteles helytállni.

3:3. § [A jogi személyek általános szabályainak alkalmazása]

(1) A jogi személy általános szabályait kell alkalmazni, ha e törvény az egyes jogi személy típusokkal kapcsolatban eltérően nem rendelkezik.

(2) A jogi személy általános szabályait megfelelően alkalmazni kell az e törvényben nem szabályozott típusú jogi személyre.

(3) Ha jogszabály nem jogi személy szervezeteket polgári jogi jogalanyisággal ruház fel, e jogalanyokra a jogi személyek általános szabályait kell megfelelően alkalmazni.

II. CÍM

A JOGI SZEMÉLY LÉTESÍTÉSE

I. Fejezet

A létesítés szabadsága

3:4. § [A jogi személy létrehozásának szabadsága]

(1) A jogi személy létrehozásáról a személyek szerződésben, alapító okiratban vagy alapszabályban (a továbbiakban együtt: létesítő okirat) szabadon rendelkezhetnek, a jogi személy szervezetét és működési szabályait maguk állapíthatják meg.

(2) A jogi személy tagjai, illetve alapítói az egymás közötti és a jogi személyhez fűződő viszonyuk, valamint a jogi személy szervezetének és működésének szabályozása során a létesítő okiratban – a (3) bekezdésben foglaltak kivételével – eltérhetnek e törvénynek a jogi személyekre vonatkozó szabályaitól.

(3) A jogi személy tagjai, illetve alapítói nem térhetnek el az e törvényben foglaltaktól, ha

a) az eltérést e törvény tiltja; vagy

b) az eltérés a jogi személy hitelezőinek, munkavállalóinak vagy a tagok kisebbségének jogait nyil-

vánvalóan sérti, vagy a jogi személyek törvényes működése feletti felügyelet érvényesülését akadályozza.

(4) A jogi személy a jogi személy típusnak megfelelő létesítő okiratán alapuló bírósági nyilvántartásba vétellel jön létre. A jogi személy nyilvántartásba való bejegyzését a nyilvántartó bíróság jogszabályban meghatározott okból tagadhatja meg.

(5) A jogi személy határozott vagy határozatlan időre jöhet létre. Ha a létesítő okirat a jogi személy fennállásának időtartamáról nem rendelkezik, a jogi személy határozatlan időre jön létre.

II. Fejezet

A létesítő okirat

3:5. § [A létesítő okirat tartalma]

A jogi személy létesítő okiratában a jogi személy létesítésére irányuló akarat kifejezésén túl meg kell határozni

a) a jogi személy nevét;

b) a jogi személy székhelyét;

c) a jogi személy célját vagy fő tevékenységét;

d) a jogi személyt létesítő személy vagy személyek nevét, valamint azok lakóhelyét vagy székhelyét;

e) a jogi személy részére teljesítendő vagyoni hozzájárulásokat, azok értékét, továbbá a vagyon rendelkezésre bocsátásának módját és idejét; és

f) a jogi személy első vezető tisztségviselőjét.

3:6. § [A jogi személy neve]

(1) A jogi személy nevének olyan mértékben kell különböznie a korábban nyilvántartásba vett más jogi személy elnevezésétől, hogy azzal ne legyen összetéveszthető. Ha több jogi személy nyilvántartásba vételét kéri azonos vagy összetéveszthető név alatt, a név viselésének joga azt illeti meg, aki kérelmét elsőként nyújtotta be.

(2) A jogi személy neve nem kelthet a valósággal ellentétes látszatot. A jogi személy típusára vagy formájára vonatkozó elnevezést a jogi személy nevében fel kell tüntetni.

(3) A jogi személy nevében a jogi személy típusát, ha a név a jogi személy tevékenységét is tartalmazza, akkor a tevékenységet is magyar nyelven, a magyar helyesírás követelményeinek megfelelően kell feltüntetni.

3:7. § [A jogi személy székhelye]

A jogi személy székhelye a jogi személy bejegyzett irodája, ahol a jogi személynek biztosítania kell a részére címzett jognyilatkozatok fogadását és a jogi személy jogszabályban meghatározott iratainak elérhetőségét.

3:8. § [A jogi személy tevékenysége]

A jogi személy minden olyan tevékenységet folytathat, amelyet jogszabály nem tilt vagy nem korlátoz.

3:9. § [A vagyoni hozzájárulás kötelezettsége]

(1) A jogi személy alapítója vagy tagja a jogi személy alapításakor vagy a tagsági jogok keletkezésének más eseteiben köteles a jogi személy részére va-

gyoni hozzájárulást teljesíteni. A jogi személy részére teljesített vagyoni hozzájárulást vagy annak értékét nem lehet visszakövetelni.

(2) Ha a jogi személy alapítója vagy tagja nem köteles vagyoni hozzájárulást teljesíteni, a jogi személy tartozásaiért a jogi személy tagja, tagság nélküli jogi személy esetén az alapítói jogok gyakorlója köteles helytállni. Ha a helytállási kötelezettség több személyt terhel, kötelezettségük egyetemleges.

3:10. § [A vagyoni hozzájárulás tárgya és mértéke]

(1) Az alapító vagy a tag által a jogi személy rendelkezésére bocsátott vagyon pénzből és nem pénzbeli vagyoni hozzájárulásból állhat.

(2) Nem pénzbeli vagyoni hozzájárulásként az alapító vagy a tag dolog tulajdonjogát vagy vagyoni értékű jogot ruházhat át a jogi személyre.

(3) Ha a nem pénzbeli vagyoni hozzájárulás átruházáskor fennálló értéke nem éri el a létesítő okiratban megjelölt értéket, a különbözet megfizetését a jogi személy az átruházástól számított öt éven belül követelheti a nem pénzbeli vagyoni hozzájárulást szolgáltató személytől.

3:11. § [Tagsági jogokról értékpapír kibocsátásának tilalma]

A részvénytársaság kivételével tagsági jogokról nem lehet értékpapírt kibocsátani.

III. Fejezet

A jogi személyek nyilvántartása

3:12. § [A nyilvántartásba vételi kérelem benyújtása]

(1) A létesítendő jogi személy nyilvántartásba való bejegyzése iránti kérelmének benyújtására a jogi személy képviselőre kijelölt személy köteles.

(2) A kérelem benyújtásának elmulasztásából vagy késedelméből, valamint a hiányos vagy hibás bejelentésből eredő károkért a képviselő az alapítókkal szemben a szerződésszegéssel okozott károkért való felelősség szabályai szerint felel.

3:13. § [A jogi személyek nyilvántartásának alapelvei]

(1) A nyilvántartásba jogot, tényt vagy adatot bejegyezni jogszabályban meghatározott okirat vagy bírósági, hatósági határozat alapján lehet.

(2) A nyilvántartás közhiteles: vélelmezni kell, hogy a nyilvántartott jogok, tények és adatok (a továbbiakban együtt: nyilvántartott adatok) fennállnak és valóságok. Senki sem hivatkozhat arra, hogy nyilvántartott adatról nem tudott. A jogi személy jóhiszemű személyekkel szemben nem hivatkozhat arra, hogy valamely általa bejelentett nyilvántartott adat nem felel meg a valóságnak. Az ellenkező bizonyításáig vélelmezni kell annak jóhiszeműségét, aki a nyilvántartásban bízva, ellenérték fejében szerez jogot.

(3) A nyilvántartásba bárki betekinthez, a nyilvántartott adatról feljegyzést készíthet, valamint hiteles másolatot vagy kivonatot kérhet.

3:14. § [A jognyilatkozatok közzététele]

Ha e törvény jogi személyre vonatkozó szabálya közzétételi kötelezettséget ír elő, e kötelezettségnek –

ha e törvény eltérően nem rendelkezik – a Céglönyben történő közzététel útján kell eleget tenni.

IV. Fejezet

A jogi személy létesítésének érvénytelensége

3:15. § [A jogi személy létesítésének érvénytelensége]

(1) A jogi személy létesítő okiratának érvénytelenségére a jogi személynek a nyilvántartásba való bejegyzését elrendelő határozat jogerőre emelkedéséig a szerződések érvénytelenségének szabályait kell megfelelően alkalmazni.

(2) A jogi személynek a nyilvántartásba való jogerős bejegyzését követően a jogi személy létesítő okiratának érvénytelenségére nem lehet hivatkozni a nyilvántartásból való törlés érdekében. Ha a létesítő okirat valamely rendelkezése jogszabályba ütközik, a törvényes működés biztosítására szolgáló eszközöket igénybe lehet venni.

(3) Az (1) és a (2) bekezdés rendelkezéseit a létesítő okirat módosítása esetén megfelelően alkalmazni kell.

III. CÍM

A JOGI SZEMÉLY SZERVEZETE ÉS KÉPVISELETE

V. Fejezet

A jogi személy tagjainak vagy alapítóinak döntéshozatala

3:16. § [A döntéshozó szerv]

(1) A tagok vagy az alapítók az e törvény vagy a létesítő okirat alapján őket megillető döntési jogköröket a tagok összességéből vagy a tagok által maguk közül választott küldöttekből álló testületben (a továbbiakban: küldöttgyűlés), vagy az alapítói jogokat gyakorló személyek összességéből álló testületben gyakorolják.

(2) A döntéshozó szerv a döntéseit ülés tartásával vagy ülés tartása nélkül hozza.

3:17. § [A döntéshozó szerv ülésének összehívása]

(1) A döntéshozó szerv ülését a vezető tisztségviselő meghívó küldésével vagy közzétételével hívja össze.

(2) A meghívónak tartalmaznia kell

- a) a jogi személy nevét és székhelyét;
- b) az ülés idejének és helyszínének megjelölését;
- c) az ülés napirendjét.

(3) A napirendet a meghívóban olyan részletességgel kell feltüntetni, hogy a szavazásra jogosultak a tárgyalni kívánt témakörökben álláspontjukat kialakíthassák.

(4) A döntéshozó szerv az ülését a jogi személy székhelyén tartja.

(5) Ha a döntéshozó szerv ülését nem szabályszerűen hívták össze, az ülést akkor lehet megtartani, ha az ülésen valamennyi részvételre jogosult jelen van, és egyhangúlag hozzájárul az ülés megtartásához.

(6) A döntéshozó szerv ülésén a szabályszerűen közölt napirenden szereplő kérdésben hozható hatá-

rozat, kivéve, ha valamennyi részvételre jogosult jelen van és a napirenden nem szereplő kérdés megtárgyalásához egyhangúlag hozzájárul.

3:18. § [Határozatképesség]

(1) A döntéshozó szerv ülése akkor határozatképes, ha azon a leadható szavazatok több mint felét képviselő szavazásra jogosult részt vesz. A határozatképességet minden határozathozatalnál vizsgálni kell.

(2) Ha egy tag vagy alapító valamely ügyben nem szavazhat, őt az adott határozat meghozatalánál a határozatképesség megállapítása során figyelmen kívül kell hagyni.

3:19. § [Határozathozatal]

(1) A tagok vagy az alapítók a döntéshozó szerv ülésén szavazással hozzák meg határozataikat.

(2) A határozat meghozatalakor nem szavazhat az,
a) akit a határozat kötelezettség vagy felelősség alól mentesít vagy a jogi személy terhére másfajta előnyben részesít;

b) akivel a határozat szerint szerződést kell kötni;

c) aki ellen a határozat alapján pert kell indítani;

d) akinek olyan hozzátartozója érdekelt a döntésben, aki a jogi személynek nem tagja vagy alapítója;

e) aki a döntésben érdekelt más szervezettel többségi befolyáson alapuló kapcsolatban áll; vagy
f) aki egyébként személyesen érdekelt a döntésben.

(3) A tagok vagy az alapítók határozatukat a határozatképesség megállapításánál figyelembe vett szavazatok többségével hozzák meg. Ha e törvény egyszerű vagy azt meghaladó szótöbbséget ír elő a határozat meghozatalához, a létesítő okirat egyszerű szótöbbségnél alacsonyabb határozathozatali arányt előíró rendelkezése semmis. Ha e törvény egyhangúságot ír elő a határozat meghozatalához, a létesítő okirat ettől eltérő rendelkezése semmis.

3:20. § [Határozathozatal ülés tartása nélkül]

(1) Ha a létesítő okirat a határozathozatalt ülés tartása nélkül is lehetővé teszi, az ilyen határozathozatalt az ügyvezetés a határozat tervezetének a tagok vagy alapítók részére történő megküldésével kezdeményezi. A tagok vagy alapítók számára a tervezet kézhezvételétől számított legalább nyolcnapos határidőt kell biztosítani arra, hogy szavazatukat megküldjék az ügyvezetés részére.

(2) Az ülés tartása nélküli döntéshozatal során e törvénynek a határozatképességre és szavazásra vonatkozó rendelkezéseit azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a határozathozatali eljárás akkor eredményes, ha legalább annyi szavazatot megküldenek az ügyvezetés részére, amennyi szavazati jogot képviselő tag vagy alapító jelenléte a határozatképességhez szükséges lenne ülés tartása esetén.

(3) Ha bármely tag vagy alapító az ülés megtartását kívánja, a legfőbb szerv ülését az ügyvezetésnek össze kell hívnia.

(4) A szavazásra megszabott határidő utolsó napját követő három napon belül – ha valamennyi tag vagy

alapító szavazata ezt megelőzően érkezik meg, akkor az utolsó szavazat beérkezésének napjától számított három napon belül – az ügyvezetés megállapítja a szavazás eredményét, és azt további három napon belül közli a tagokkal vagy az alapítókkal. A határozathozatal napja a szavazási határidő utolsó napja, ha valamennyi szavazat korábban beérkezik, akkor az utolsó szavazat beérkezésének napja.

VI. Fejezet

A jogi személy ügyvezetése

3:21. § [Az ügyvezetés fogalma és a vezető tisztségviselői megbízás keletkezése]

(1) A jogi személy irányításával kapcsolatos olyan döntések meghozatalára, amelyek nem tartoznak a tagok vagy az alapítók hatáskörébe, egy vagy több vezető tisztségviselő vagy a vezető tisztségviselőkből álló testület jogosult.

(2) A vezető tisztségviselő ügyvezetési tevékenységét a jogi személy érdekének megfelelően köteles ellátni.

(3) A jogi személy első vezető tisztségviselőit a jogi személy létesítő okiratában kell kijelölni. A jogi személy létrejöttét követően a vezető tisztségviselőket a jogi személy tagjai, tagság nélküli jogi személyek esetén a jogi személy alapítói választják meg, nevezik ki vagy hívják vissza. A vezető tisztségviselői megbízás a tisztségnek a kijelölt, megválasztott vagy kinevezett személy által történő elfogadásával jön létre.

3:22. § [A vezető tisztségviselővel szembeni követelmények és kizáró okok]

(1) Vezető tisztségviselő az a nagykorú személy lehet, akinek cselekvőképességét a tevékenysége ellátásához szükséges körben nem korlátozták.

(2) Ha a vezető tisztségviselő jogi személy, a jogi személy köteles kijelölni azt a természetes személyt, aki a vezető tisztségviselői feladatokat nevében ellátja. A vezető tisztségviselőkre vonatkozó szabályokat a kijelölt személyre is alkalmazni kell.

(3) A vezető tisztségviselő ügyvezetési feladatait személyesen köteles ellátni.

(4) Nem lehet vezető tisztségviselő az, akit bűncselekmény elkövetése miatt jogerősen szabadságvesztés büntetésre ítélték, amíg a büntetett előléthez fűződő hátrányos következmények alól nem mentesült.

(5) Nem lehet vezető tisztségviselő az, akit e foglalkozástól jogerősen eltiltottak. Akit valamely foglalkozástól jogerős bírói ítélettel eltiltottak, az eltiltás hatálya alatt az ítéletben megjelölt tevékenységet folytató jogi személy vezető tisztségviselője nem lehet.

(6) Az eltiltást kimondó határozatban megszabott időtartamig nem lehet vezető tisztségviselő az, akit eltiltottak a vezető tisztségviselői tevékenységtől.

3:23. § [Titoktartási és felvilágosítási kötelezettség]

(1) A vezető tisztségviselő a jogi személy tagjai, tagság nélküli jogi személy esetén a jogi személy alapítói részére köteles a jogi személyre vonatkozóan felvilágosítást adni, és számukra a jogi személyre vonatkozó iratokba és nyilvántartásokba betekintést biztosítani. A felvilágosítást és az iratbetekintést a ve-

zető tisztségviselő a jogosult által tett írásbeli titoktartási nyilatkozat tételéhez kötheti.

(2) A vezető tisztségviselő megtagadhatja a felvilágosítást és az iratokba való betekintést, ha ez a jogi személy üzleti titkát sértené, ha a felvilágosítást kérő a jogát visszaélészerűen gyakorolja, vagy felhívás ellenére nem tesz titoktartási nyilatkozatot. Ha a felvilágosítást kérő a felvilágosítás megtagadását indokolatlannak tartja, a nyilvántartó bíróságtól kérheti a jogi személy kötelezését a felvilágosítás megadására.

3:24. § [A vezető tisztségviselő felelőssége]

A vezető tisztségviselő az ügyvezetési tevékenysége során a jogi személynek okozott károkért a szerződésszegéssel okozott kárért való felelősség szabályai szerint felel a jogi személlyel szemben.

3:25. § [A vezető tisztségviselői megbízás megszűnése]

(1) Megszűnik a vezető tisztségviselői megbízás

a) határozott idejű megbízás esetén a megbízás időtartamának lejártával;

b) megszüntető feltételhez kötött megbízás esetén a feltétel bekövetkezésével;

c) visszahívással;

d) lemondással;

e) a vezető tisztségviselő halálával vagy jogutód nélküli megszűnésével;

f) a vezető tisztségviselő cselekvőképességének a tevékenysége ellátásához szükséges körben történő korlátozásával;

g) a vezető tisztségviselővel szembeni kizáró vagy összeférhetlenségi ok bekövetkeztével.

(2) A jogi személy tagjai, tagság nélküli jogi személy esetén a jogi személy alapítói a vezető tisztségviselőt bármikor, indokolás nélkül visszahívhatják.

(3) A vezető tisztségviselő megbízásáról a jogi személyhez címzett, a jogi személy másik vezető tisztségviselőjéhez vagy döntéshozó szervéhez intézett nyilatkozattal bármikor lemondhat.

(4) Ha a jogi személy működőképessége ezt megkívánja, a lemondás az új vezető tisztségviselő kijelölésével vagy megválasztásával, ennek hiányában legkésőbb a bejelentéstől számított hatvanadik napon válik hatályossá.

VII. Fejezet

A jogi személy tulajdonosi ellenőrzése

3:26. § [A felügyelőbizottság létrehozása és tagsága]

(1) A tagok vagy az alapítók a létesítő okiratban három tagból álló felügyelőbizottság létrehozását rendelhetik el azzal a feladattal, hogy az ügyvezetést a jogi személy érdekeinek megóvása céljából ellenőrizze.

(2) A felügyelőbizottság tagja az a nagykorú személy lehet, akinek cselekvőképességét a tevékenysége ellátásához szükséges körben nem korlátozták. Nem lehet a felügyelőbizottság tagja, akivel szemben a vezető tisztségviselőkre vonatkozó kizáró ok áll fenn, továbbá aki vagy akinek a hozzátartozója a jogi személy vezető tisztségviselője.

(3) A felügyelőbizottság tagjai a felügyelőbizottság munkájában személyesen kötelesek részt venni. A felügyelőbizottság tagjai a jogi személy ügyvezetésétől függetlenek, tevékenységük során nem utasíthatóak.

(4) Az első felügyelőbizottság tagjait a létesítő okiratban kell kijelölni, ezt követően a döntéshozó szerv választja a felügyelőbizottsági tagokat. A felügyelőbizottsági tagsági jogviszony az elfogadással jön létre.

(5) A felügyelőbizottsági tagság megszűnésére a vezető tisztségviselői megbízás megszűnésére vonatkozó szabályokat kell alkalmazni, azzal, hogy a felügyelőbizottsági tag lemondó nyilatkozatát a jogi személy vezető tisztségviselőjéhez intézi.

3:27. § [A felügyelőbizottság működése]

(1) A felügyelőbizottság köteles a tagok vagy az alapítók döntéshozó szerve elé kerülni előterjesztéseket megvizsgálni, és ezekkel kapcsolatos álláspontját a döntéshozó szerv ülésén ismertetni.

(2) A felügyelőbizottság a jogi személy irataiba, számviteli nyilvántartásaiba, könyveibe betekinthez, a vezető tisztségviselőktől és a jogi személy munkavállalóitól felvilágosítást kérhet, a jogi személy fizetési számláját, pénztárát, értékpapír- és áruállományát, valamint szerződéseit megvizsgálhatja és szakértővel megvizsgáltathatja.

(3) A felügyelőbizottság határozatait a jelenlévők szótöbbségével hozza. A létesítő okirat ennél alacsonyabb határozathozatali arányt előíró rendelkezése semmis.

3:28. § [A felügyelőbizottság tagjainak felelőssége]

A felügyelőbizottsági tagok az ellenőrzési kötelezettségük elmulasztásával vagy nem megfelelő teljesítésével a jogi személynek okozott károkért a szerződésszegéssel okozott kárért való felelősség szabályai szerint felelnek a jogi személlyel szemben.

VIII. Fejezet

A jogi személy képviselete

3:29. § [A jogi személy törvényes képviselete]

(1) A jogi személy törvényes képviseletét a vezető tisztségviselő látja el.

(2) A vezető tisztségviselő képviseleti jogát önállóan gyakorolja.

(3) A vezető tisztségviselő köteles a jogi személy jogszabályban előírt adatait a nyilvántartó bíróságnak bejelenteni.

3:30. § [Szervezeti képviselet]

(1) Ha a jogi személy létesítő okirata vagy szervezete és működésére vonatkozó belső szabályzata a jogi személy szervezetén belül képviseleti joggal járó tisztséget határoz meg, e tisztség betöltője a jogi személy önálló képviselője.

(2) A jogi személy önálló jogi személyiséggel nem rendelkező szervezeti egységének vezetője az egység rendeltetésszerű működéséhez szükséges körben a jogi személy önálló képviselője.

(3) Az ügyvezetés az ügyek meghatározott csoportjára nézve a jogi személy munkavállalóit írásbeli nyilatkozattal a jogi személy képviseletének jogával ruházhatja fel; a képviseleti jogot a munkavállaló az

ügyvezetés írásbeli nyilatkozatában meghatározott, képviseleti joggal rendelkező más személlyel együttesen gyakorolhatja.

3:31. § [A képviseleti jog korlátozása]

A jogi személynek a jogi személyek nyilvántartásába bejegyzett képviselője képviseleti jogának korlátozása és nyilatkozatának feltételhez vagy jóváhagyáshoz kötése harmadik személyekkel szemben nem hatályos, kivéve, ha a harmadik személy a korlátozásról vagy a feltétel bekövetkeztéről és annak hiányáról tudott vagy tudnia kellett volna.

IX. Fejezet

A jogi személy szervezeti egységének jogalanyisága

3:32. § [A jogi személy szervezeti egységének jogalanyisága]

(1) Ha e törvény lehetővé teszi, a létesítő okirat rendelkezhet a jogi személy egyes szervezeti egységeinek jogi személlyel nyilvántartásáról, feltéve, hogy a szervezeti egység az alapítótól és a jogi személytől elkülöníthető szervezettel és vagyonnal rendelkezik.

(2) A jogi személy szervezeti egységére a jogi személy általános szabályait megfelelően alkalmazni kell azzal az eltéréssel, hogy a jogi személy szervezeti egység elkülönített vagyonából ki nem elégíthető hitelezői igényekért a jogi személy a szervezeti egység jogi személyiségének fennállása alatt és ezt követően is köteles helytállni.

3:33. § [A szervezeti egység jogalanyiságának megszűnésével kapcsolatos rendelkezések]

(1) A szervezeti egység jogi személyiségének megszűnése esetén jogai és kötelezettségei a jogi személyre szállnak át.

(2) Ha a jogi személy a szervezeti egység jogi személyiségének megszűnéséről döntött, e döntést köteles közzétenni. Az a hitelező, akinek követelése a döntés közzétételéig keletkezett, a közzétételtől számított harmincnapos jogvesztő határidőn belül a jogi személytől megfelelő biztosítékot követelhet, ha a szervezeti egység jogi személyiségének megszűnése követelésének kielégítését veszélyezteti. A szervezeti egység törlésére akkor kerülhet sor, ha a jogi személy a jogosult kérésére megfelelő biztosítékot ad.

(3) Ha a jogi személy megszüntetésére irányuló eljárás lefolytatását rendelik el, a jogi személy szervezeti egységének jogi személyisége megszűnik.

IV. CÍM

A JOGI SZEMÉLY TÖRVÉNYES MŰKÖDÉSÉNEK BIZTOSÍTÉKAI

X. Fejezet

A jogi személy törvényességi felügyelete

3:34. § [A jogi személy törvényességi felügyelete]

(1) A jogi személyek feletti általános törvényességi felügyeletet a jogi személyt nyilvántartó bíróság látja el. A törvényességi felügyeleti jogkör nem terjed ki

olyan ügyekre, amelyekben más bírósági vagy közigazgatási hatósági eljárásnak van helye. A törvényességi felügyelet nem irányulhat a jogi személy döntéseinek gazdaságossági, célszerűségi szempontból való felülvizsgálatára.

(2) Ha a törvényes működés helyreállítása érdekében tett intézkedések nem vezetnek eredményre, a nyilvántartó bíróság megszünteti a jogi személyt.

XI. Fejezet

A jogi személy határozatainak bírósági felülvizsgálata

3:35. § [A felülvizsgálat oka és a kezdeményezésre jogosultak]

A jogi személy tagja, tagság nélküli jogi személy esetén az alapítói jogok gyakorlója, a jogi személy vezető tisztségviselője és felügyelőbizottsági tagja kérheti a bíróságtól a tagok vagy az alapítók és a jogi személy szervei által hozott határozat hatályon kívül helyezését, ha a határozat jogszabálysértő vagy a létesítő okiratba ütközik.

3:36. § [A határozat hatályon kívül helyezése iránti kereset]

(1) A határozat hatályon kívül helyezése iránt attól az időponttól számított harminc napon belül lehet keresetet indítani a jogi személy ellen, amikor a jogosult a határozatról tudomást szerzett vagy a határozatról tudomást szerezhette volna. A határozat meghozatalától számított egyéves, jogvesztő határidő elteltével per nem indítható.

(2) Nem jogosult perindításra az, aki a határozat meghozatalához szavazatával hozzájárult, kivéve, ha tévedés, megtévesztés vagy jogellenes fenyegetés miatt szavazott a határozat mellett.

(3) Ha a határozatot a jogi személy vezető tisztségviselője támadja meg, és a jogi személynek nincs olyan vezető tisztségviselője, aki a jogi személy képviseletét elláthatná, a perben a jogi személyt a felügyelőbizottság által kijelölt felügyelőbizottsági tag képviseli. Ha a jogi személynek nincs felügyelőbizottsága, vagy a felügyelőbizottság valamennyi tagja felperesként perben áll, a bíróság a jogi személy perbeli képviseletére ügygondnokot rendel ki.

(4) A határozat hatályon kívül helyezése iránti per megindításának a határozat végrehajtására halasztó hatálya nincs. A bíróság indokolt esetben a felperes kérelmére a határozat végrehajtását felfüggesztheti. A felfüggesztést elrendelő végzés ellen nincs helye fellebbezésnek. A perben bírósági meghagyás nem bocsátható ki.

3:37. § [A határozat hatályon kívül helyezése]

(1) Ha a határozat jogszabályt sért vagy a létesítő okiratba ütközik, a bíróság a határozatot hatályon kívül helyezi és szükség esetén új határozat meghozatalát rendeli el.

(2) A határozat hatályon kívül helyezését kimondó bírósági ítélet hatálya a határozat felülvizsgálatának kezdeményezésére jogosult, de perben nem álló más személyekre is kiterjed.

(3) Ha a jogszabálysértés vagy a létesítő okiratba ütközés nem jelentős és nem veszélyezteti a jogi személy jogszerű működését, a bíróság a jogsértés tényét állapítja meg.

XII. Fejezet

Állandó könyvvizsgáló

3:38. § [Állandó könyvvizsgáló]

(1) Ha a jogi személy a könyvvizsgálat ellátására állandó könyvvizsgálót vesz igénybe, az állandó könyvvizsgáló feladatai ellátása érdekében betekinthet a jogi személy irataiba, számviteli nyilvántartásaiba, könyveibe, a vezető tisztségviselőktől, a felügyelőbizottság tagjaitól és a jogi személy munkavállalóitól felvilágosítást kérhet, a jogi személy fizetési számláját, pénztárát, értékpapír- és áruállományát, valamint szerződéseit megvizsgálhatja.

(2) Ha az állandó könyvvizsgáló a jogi személy vagyoni állapotát olyan változást észleli, amely veszélyezteti a jogi személlyel szembeni követelések kielégítését, vagy ha olyan körülményt észlel, amely a vezető tisztségviselők vagy a felügyelőbizottsági tagok e minőségükben kifejtett tevékenységükért való felelősségét vonja maga után, késedelem nélkül köteles az ügyvezetésnél kezdeményezni a tagok – tagság nélküli jogi személyek esetén az alapítói jogkör gyakorlójának – döntéshozatalához szükséges intézkedések megtételét. Ha a kezdeményezés nem vezet eredményre, a könyvvizsgáló köteles a feltárt körülményekről a jogi személy törvényességi felügyeletét ellátó nyilvántartó bíróságot értesíteni.

V. CÍM

A JOGI SZEMÉLY ÁTALAKULÁSA, EGYESÜLÉSE, SZÉTVÁLÁSA ÉS JOGUTÓD NÉLKÜLI MEGSZÚNÉSE

XIII. Fejezet

Átalakulás, egyesülés, szétoválás

3:39. § [Átalakulás]

(1) Jogi személy más típusú jogi személlyé történő átalakulása esetén az átalakuló jogi személy megszűnik, jogai és kötelezettségei az átalakulással keletkező jogi személyre mint általános jogutódra szállnak át.

(2) Átalakulás esetén a jogi személy létesítésére vonatkozó szabályokat megfelelően alkalmazni kell.

3:40. § [Korlátozások]

Nem alakulhat át a jogi személy, ha

a) jogutód nélküli megszűnése iránti eljárás vagy csődeljárás alatt áll;

b) vele szemben jogi személy elleni büntetőjogi intézkedés iránti eljárás van folyamatban, vagy jogi személlyel szemben alkalmazható büntetőjogi intézkedés hatálya alatt áll; vagy

c) a tagok vagy az alapítók a létesítő okirat szerinti vagyoni hozzájárulásukat nem teljesítették.

3:41. § [Döntés az átalakulás kezdeményezéséről]

(1) A jogi személy átalakulásának kezdeményezéséről – az átalakulás módjának és a jogutód jogi sze-

mélynek a meghatározásával – a jogi személy tagjai, illetve alapítói döntenek.

(2) Az (1) bekezdés szerinti döntést követően a jogi személy ügyvezetése köteles az átalakulási vagyoni mérleg-tervezetet is tartalmazó átalakulási tervet készíteni és azt a tagokkal, illetve alapítókkal közölni.

3:42. § [Az átalakulásban részt nem vevő tagok]

(1) A tagsággal rendelkező jogi személy tagjai az átalakulási terv közlésétől számított harminc napon belül nyilatkozhatnak arról, hogy nem kívánnak az átalakulással létrejövő jogi személy tagjaivá válni.

(2) Az (1) bekezdés szerint jognyilatkozatot tett tagok tagsági jogviszonya az átalakulás időpontjában megszűnik, és az átalakuló jogi személy vagyonából olyan hányadra jogosultak, amelyet a jogi személy jogutód nélküli megszűnése esetén igényelhetnének.

(3) Az átalakulási tervet a tagok (1) bekezdés szerinti nyilatkozata alapján szükség szerint módosítani kell.

3:43. § [Az átalakulás befejezése]

(1) Az átalakulásról a tagok vagy alapítók az átalakulási terv elfogadásával határoznak; e határozatot a döntéshozó szerv legalább háromnegyedes szótöbbséggel hozza meg.

(2) Az elfogadott átalakulási tervet az átalakulásról hozott döntéssel együtt közzé kell tenni. Az a hitelező, akinek követelése a közzététel előtt keletkezett, a közzétételtől számított harmincnapos jogvesztő határidőn belül az átalakuló jogi személytől megfélelő biztosítékot követelhet, ha az átalakulás követelésének kielégítését veszélyezteti.

(3) Az átalakulással létrejövő jogi személy nyilván tartásba vételével egyidejűleg az átalakulással megszűnő jogi személyt törölni kell a nyilvántartásból. A létrejövő jogi személy nyilvántartásba vételéig az átalakuló jogi személy a bejegyzett jogi személy típusban folytatja tevékenységét.

(4) Ha a nyilvántartó bíróság az átalakulás bejegyzését elutasítja, a jogi személy korábbi formájában működik tovább.

3:44. § [Egyesülés]

(1) A jogi személy más jogi személyekkel összeolvadás vagy beolvadás útján egyesülhet. Összeolvadásnál az összeolvadó jogi személyek megszűnnek, és új jogi személy jön létre általános jogutódlás mellett. Beolvadásnál a beolvadó jogi személy szűnik meg, általános jogutódja az egyesülésben részt vevő másik jogi személy.

(2) Ha az egyesülésben részt vevő jogi személyek mindegyike határoz az egyesülés kezdeményezéséről, az ügyvezetéseik kötelesek az átalakulási tervnek megfelelő tartalommal közös egyesülési tervet készíteni, amelynek tartalmaznia kell valamennyi részt vevő jogi személy vagyoni mérleg-tervezetét, valamint az egyesüléssel létrejövő jogi személy nyitó vagyoni mérleg-tervezetét.

(3) Az egyesülésben részt vevő jogi személyek az egyesülési terv elfogadásáról külön-külön döntenek. Az egyesülési tervet akkor kell elfogadottnak tekinteni, ha azt az egyesülésben részt vevő valamennyi jogi személy elfogadta.

3:45. § [Szétválás]

(1) A jogi személy különválás vagy kiválás útján több jogi személlyé szétválhat. Különválás esetén a jogi személy megszűnik, és vagyona a különválással létrejövő több jogi személyre mint jogutódra száll át. Kiválás esetén a jogi személy fennmarad, és vagyonának egy része a kiválással létrejövő jogi személyre mint jogutódra száll át.

(2) A jogi személy kiválással vagy különválással úgy is szétválhat, hogy

a) a kiváló tag a jogi személy vagyonának egy részével már működő jogi személyhez mint jogutódhoz csatlakozik (beolvadásos kiválás);

b) a különváló tagok a jogi személy vagyonának rájuk eső részével különböző, már működő jogi személyekhez mint jogutódokhoz csatlakoznak (beolvadásos különválás).

(3) Beolvadásos kiválás és beolvadásos különválás esetén a döntéshozó szerv szétválásról szóló döntéséhez annak a jogi személynek a hozzájárulása is szükséges, amelybe a kiváló vagy különváló tagok beolvadnak.

3:46. § [A szétváló jogi személy jogai és kötelezettségei]

(1) A szétváló jogi személy jogutódjai – ideértve kiválás esetén a megmaradó jogi személyt is – a szétváló jogi személynek a szétválás előtt keletkezett kötelezettségeiért a szétválási terv rendelkezései szerint kötelesek helytállni. Ha az adott kötelezettséget a szétválási tervben nevesített jogutód nem teljesíti, azért valamennyi jogutód egyetemlegesen köteles helytállni.

(2) Ha egy kötelezettségről a szétválási tervben nem rendelkeznek, azért a jogutódok egyetemlegesen kötelesek helytállni.

(3) A szétváló jogi személy vagyonmegosztás előtt szerzett jogainak érvényesítésére a szétválás után az a jogutód jogosult, amelynek az adott jogot a szétválási terv juttatta. Ha valamely jogról a szétválási tervben nem rendelkeztek, az a jogutódokat a vagyonmegosztás arányában illeti meg.

3:47. § [Az átalakulás szabályainak alkalmazása]

A jogi személy egyesülésére és szétválására az átalakulásra vonatkozó szabályokat megfelelően alkalmazni kell.

XIV. Fejezet**A jogi személy jogutód nélküli megszűnése****3:48. § [Jogi személy jogutód nélküli megszűnése]**

(1) A jogi személy jogutód nélkül megszűnik, ha

a) határozott időre jött létre és a meghatározott időtartam eltelt;

b) megszűnése meghatározott feltétel bekövetkezéséhez kötött és e feltétel bekövetkezett;

c) a tagok vagy alapítók kimondják megszűnését; vagy

d) az arra jogosult szerv megszünteti feltéve mindegyik esetben, hogy a jogi személy vagyoni viszonyainak lezárására irányuló megfelelő el-

járás lefolytatását követően a bíróság a jogi személyt a nyilvántartásból törli.

(2) A jogutód nélkül megszűnt jogi személynek a hitelezők kielégítése után fennmaradt vagyona a jogi személy tagjait, tagság nélküli jogi személy esetén az alapítói jogok gyakorlóit illeti meg olyan arányban, amilyen arányban ők vagy jogelődjük a jogi személy javára vagyoni hozzájárulást teljesítettek.

(3) A jogutód nélkül megszűnt jogi személy tagjai és alapítója a felosztott vagyonból való részesedésük mértékéig kötelesek helytállni a megszűnt jogi személy ki nem elégített tartozásaiért.

* * *

MÁSODIK RÉSZ**EGYESÜLET****VII. CÍM****AZ EGYESÜLET FOGALMA,
LÉTESÍTÉSE, TAGSÁGA****3:63. § [Az egyesület fogalma]**

(1) Az egyesület a tagok közös, tartós, alapszabályban meghatározott céljának folyamatos megvalósítására létesített, nyilvántartott tagsággal rendelkező jogi személy.

(2) Egyesület nem alapítható gazdasági tevékenység céljára.

(3) Az egyesület az egyesületi cél megvalósításával közvetlenül összefüggő gazdasági tevékenység végzésére jogosult.

(4) Az egyesület vagyonát céljának megfelelően használhatja, vagyonát nem oszthatja fel tagjai között, és a tagok részére nyereséget nem juttathat.

(5) Az egyesület alapszabálya az egyesület valamely szervezeti egységét jogi személlyé nyilváníthatja.

3:64. § [Létesítés]

Az egyesület létrehozásához alapszabály elfogadása, az alapszabály elfogadásához legalább tíz személy egybehangzó akaratnyilatkozata szükséges.

3:65. § [Az egyesületi tag jogállása]

(1) Az egyesület tagja jogosult az egyesület tevékenységében részt venni.

(2) Az egyesület tagjait egyenlő jogok illetik meg és egyenlő kötelezettségek terhelik, kivéve, ha az alapszabály különleges jogállású tagságot határoz meg.

(3) A tag tagsági jogait személyesen gyakorolhatja. A tag tagsági jogait akkor gyakorolhatja képviselőn keresztül, ha azt az alapszabály lehetővé teszi. A tagsági jogok forgalomképtelenek és nem örökölhetők.

(4) A tagok – a tagdíj megfizetésén túl – az egyesület tartozásaiért saját vagyonukkal nem felelnek.

3:66. § [A tagok kötelezettsége]

(1) Az egyesület tagja köteles az alapszabályban meghatározott tagi kötelezettségek teljesítésére.

(2) Az egyesület tagja nem veszélyeztetheti az egyesület céljának megvalósítását és az egyesület tevékenységét.

3:67. § [A tagsági jogviszony keletkezése]

(1) Az egyesületi tagság az alapításkor az egyesület nyilvántartásba vételével, az alapítást követően a belépési kérelemnek a közgyűlés általi elfogadásával keletkezik.

(2) A tagok személyére vonatkozó adatok nem nyilvánosak.

3:68. § [A tagsági jogviszony megszűnése]

(1) A tagsági jogviszony megszűnik

a) a tag kilépésével;

b) a tagsági jogviszony egyesület általi felmondásával;

c) a tag kizárásával;

d) a tag halálával vagy jogutód nélküli megszűnésével.

(2) A tag tagsági jogviszonyát az egyesület képviselőjéhez intézett írásbeli nyilatkozattal bármikor, indokolás nélkül megszüntetheti.

3:69. § [A tagsági jogviszony felmondása]

(1) Ha az alapszabály a tagságot feltételekhez köti, és a tag nem felel meg ezeknek a feltételeknek, az egyesület a tagsági jogviszonyt harmincnapos határidővel írásban felmondhatja.

(2) A felmondásról az egyesület közgyűlése dönt.

3:70. § [A tag kizárása]

(1) A tagnak jogszabályt, az egyesület alapszabályát vagy közgyűlési határozatát súlyosan vagy ismételten sértő magatartása esetén a közgyűlés – bármely egyesületi tag vagy egyesületi szerv kezdeményezésére – a taggal szemben kizárási eljárást folytathat le, ha az alapszabály a tisztességes eljárást biztosító szabályokat meghatározta.

(2) A tag kizárását kimondó határozatot írásba kell foglalni és indokolással kell ellátni; az indokolásnak tartalmaznia kell a kizárás alapjául szolgáló tényeket és bizonyítékokat, továbbá a jogorvoslati lehetőségről való tájékoztatást. A kizáró határozatot a taggal közölni kell.

(3) Az alapszabály a kizáró határozat ellen fellebbezési lehetőséget biztosíthat, ebben az esetben az alapszabályban rendelkezni kell a fellebbezési eljárásról és a fellebbezést elbíráló egyesületi szervről.

VIII. CÍM

AZ EGYESÜLET ALAPSZABÁLYA ÉS SZERVEI

3:71. § [Az alapszabály tartalmi elemei és értelmezése]

(1) A jogi személy létesítő okiratának általános kötelező tartalmi elemein túl az egyesület alapszabályában meg kell határozni

a) a tag jogait és kötelezettségeit;

b) az egyesület szerveit és azok hatáskörét, továbbá a tagokra, a vezető tisztségviselőkre és a felügyelőbizottsági tagokra vonatkozó kizáró és összeférhetlenségi szabályokat;

c) a jogszabályt, az alapszabályt vagy az egyesületi határozatot sértő vagy az egyesület céljával összeegyeztethetetlen tagi magatartás esetén alkalmazható jogkövetkezményeket és a taggal szem-

beni eljárás szabályait vagy mindezeknek a mellőzését;

d) a közgyűlés összehívásának és lebonyolításának, a közgyűlés helye meghatározásának, a közgyűlési meghívó tartalmának, a napirendnek, a közgyűlés tisztségviselőinek, a levezető elnöknek, a szavazatszámológok megválasztásának, a határozatképességnek, a szavazásnak, a jegyzőkönyvvezetésnek, valamint a határozatok kihirdetésének szabályait; és

e) a szavazati jog gyakorlásának feltételeit.

(2) Az alapszabályt az egyesület céljának figyelembevételével kell értelmezni.

3:72. § [Közgyűlés, küldöttgyűlés]

(1) Az egyesület döntéshozó szerve a közgyűlés.

(2) A tag jogosult a közgyűlésen részt venni, szavazati jogát gyakorolni, a közgyűlés rendjének megfelelően felszólalni, kérdéseket feltenni, javaslatokat és észrevételeket tenni.

(3) Ha az alapszabály küldöttgyűlés működését írja elő, meg kell határozni a küldöttek választásának módját. A küldöttgyűlésre egyebekben a közgyűlés szabályait kell megfelelően alkalmazni.

3:73. § [A közgyűlés ülésezése]

(1) A közgyűlés évente legalább egy alkalommal ülésezik. A létesítő okirat ennél ritkább ülésezést előíró rendelkezése semmis.

(2) A közgyűlés nem nyilvános; azon a tagokon és az ügyvezetésen kívül a közgyűlés összehívására jogosult által meghívottak és az alapszabály vagy a közgyűlés határozata alapján tanácskozási joggal rendelkező személyek vehetnek részt.

3:74. § [A közgyűlés hatásköre]

A közgyűlés hatáskörébe tartozik

a) az alapszabály módosítása;

b) az egyesület megszűnésének, egyesülésének és szétválásának elhatározása;

c) a vezető tisztségviselő megválasztása, visszahívása és díjazásának megállapítása;

d) az éves költségvetés elfogadása;

e) az éves beszámoló – ezen belül az ügyvezető szervnek az egyesület vagyoni helyzetéről szóló jelentésének – elfogadása;

f) a vezető tisztségviselő feletti munkáltatói jogok gyakorlása, ha a vezető tisztségviselő az egyesülettel munkaviszonyban áll;

g) az olyan szerződés megkötésének jóváhagyása, amelyet az egyesület saját tagjával, vezető tisztségviselőjével, a felügyelőbizottság tagjával vagy ezek hozzátartozójával köt;

h) a jelenlegi és korábbi egyesületi tagok, a vezető tisztségviselők és a felügyelőbizottsági tagok vagy más egyesületi szervek tagjai elleni kártérítési igények érvényesítéséről való döntés;

i) a felügyelőbizottság tagjainak megválasztása, visszahívásuk és díjazásuk megállapítása;

j) a választott könyvvizsgáló megválasztása, visszahívása és díjazásának megállapítása; és

k) a végelszámoló kijelölése.

3:75. § [A napirend kiegészítése]

(1) A közgyűlési meghívó kézbesítésétől vagy közvétételétől számított, az alapszabályban meghatározott időn belül a tagok és az egyesület szervei a közgyűlést összehívó szervtől vagy személytől a napirend kiegészítését kérhetik, a kiegészítés indokolásával.

(2) A napirend kiegészítésének tárgyában a közgyűlést összehívó szerv vagy személy jogosult dönteni. Ha a napirend kiegészítése iránti kérelemről a közgyűlést összehívó szerv vagy személy nem dönt vagy azt elutasítja, a közgyűlés a napirend elfogadásáról szóló határozat meghozatalát megelőzően külön dönt a napirend kiegészítésének tárgyában.

3:76. § [Határozathozatal]

(1) Az egyesület alapszabályának módosításához a jelen lévő tagok háromnegyedes szótöbbséggel hozott határozata szükséges.

(2) Az egyesület céljának módosításához és az egyesület megszűnéséről szóló közgyűlési döntéshez a szavazati joggal rendelkező tagok háromnegyedes szótöbbséggel hozott határozata szükséges.

3:77. § [Az ügyvezetés ellátása]

Az egyesület ügyvezetését az egyesület ügyvezetője vagy az elnökség látja el. Az egyesület vezető tisztségviselői az ügyvezető vagy az elnökség tagjai.

3:78. § [Elnökség]

(1) Az elnökség három tagból áll. Az elnökség az elnökét maga választja tagjai közül.

(2) Az elnökség tagjai kötelesek a közgyűlésen részt venni, a közgyűlésen az egyesülettel kapcsolatos kérdésekre válaszolni, az egyesület tevékenységéről és gazdasági helyzetéről beszámolni.

(3) Az elnökség határozatait a jelenlévők egyszerű szótöbbségével hozza. Az alapszabály ennél alacsonyabb határozathozatali arányt előíró rendelkezése semmis.

3:79. § [A vezető tisztségviselői megbízás]

(1) Ha az alapszabályban vagy a választás során a vezető tisztségviselői megbízás időtartamáról a tagok nem rendelkeznek, a vezető tisztségviselő megbízása két évre szól.

(2) Az öt évnél hosszabb időre szóló vezető tisztségviselői megbízás az öt évet meghaladó részében semmis.

(3) A vezető tisztségviselőket az egyesület tagjai közül kell választani, az alapszabály felhatalmazása alapján a vezető tisztségviselők legfeljebb egyharmada választható az egyesület tagjain kívüli személyekből.

3:80. § [Az ügyvezetés feladatai]

Az ügyvezetés feladatkörébe tartozik

a) az egyesület napi ügyeinek vitele, az ügyvezetés hatáskörébe tartozó ügyekben a döntések meghozatala;

b) a beszámolók előkészítése és azoknak a közgyűlés elé terjesztése;

c) az éves költségvetés elkészítése és annak a közgyűlés elé terjesztése;

d) az egyesületi vagyon kezelése, a vagyon felhasználására és befektetésére vonatkozó, a köz-

gyűlés hatáskörébe nem tartozó döntések meghozatala és végrehajtása;

e) az egyesület jogszabály és az alapszabály szerinti szervei megalakításának és a tisztségviselők megválasztásának előkészítése;

f) a közgyűlés összehívása, a tagság és az egyesület szerveinek értesítése;

g) az ügyvezető szerv által összehívott közgyűlés napirendi pontjainak meghatározása;

h) részvétel a közgyűlésen és válaszadás az egyesülettel kapcsolatos kérdésekre;

i) a tagság nyilvántartása;

j) az egyesület határozatainak, szervezeti okiratainak és egyéb könyveinek vezetése;

k) az egyesület működésével kapcsolatos iratok megőrzése;

l) az egyesületet érintő megszűnési ok fennállásának mindenkori vizsgálata és annak bekövetkezte esetén az e törvényben előírt intézkedések megtétele; és

m) az alapszabály felhatalmazása alapján a tag felvételéről való döntés.

3:81. § [A közgyűlés összehívása]

(1) Az ügyvezető szerv köteles a közgyűlést összehívni a szükséges intézkedések megtétele céljából, ha

a) az egyesület vagyona az esedékes tartozásokat nem fedezi;

b) az egyesület előreláthatólag nem lesz képes a tartozásokat esedékességkor teljesíteni; vagy

c) az egyesület céljainak elérése veszélybe került.

(2) Az (1) bekezdés alapján összehívott közgyűlésen a tagok kötelesek az összehívásra okot adó körülmény megszüntetése érdekében intézkedést tenni vagy az egyesület megszüntetéséről dönteni.

3:82. § [A felügyelőbizottság létrehozásának kötelező esetei]

(1) Kötelező felügyelőbizottságot létrehozni, ha a tagok több mint fele nem természetes személy, vagy ha a tagság létszáma a száz főt meghaladja.

(2) A felügyelőbizottság feladata az egyesületi szervek, valamint a jogszabályok, az alapszabály és az egyesületi határozatok végrehajtásának, betartásának ellenőrzése.

IX. CÍM

AZ EGYESÜLET MEGSZŪNÉSE

3:83. § [Jogutódlással történő megszűnés]

Egyesület más jogi személlyé nem alakulhat át, csak egyesülettel egyesülhet és csak egyesületekre válhat szét.

3:84. § [A jogutód nélküli megszűnés okai]

A jogi személy jogutód nélküli megszűnésének általános esetein túl az egyesület jogutód nélkül megszűnik, ha

a) az egyesület megvalósította célját vagy az egyesület céljának megvalósítása lehetetlenné vált, és új célt nem határoztak meg; vagy

b) az egyesület tagjainak száma hat hónapon keresztül nem éri el a tíz főt.

3:85. § [Rendelkezés a fennmaradó vagyronról]

(1) Az egyesület jogutód nélküli megszűnése esetén a hitelezők követeléseinek kiegyenlítése után fennmaradó vagyont az alapszabályban meghatározott, az egyesület céljával megegyező vagy hasonló cél megvalósítására létrejött közhasznú szervezetnek kell átadni. A nyilvántartó bíróság jogszabályban meghatározott szervezetnek juttatja a vagyont, ha az alapszabály nem tartalmaz rendelkezést a megszűnő egyesület vagyonaról, vagy ha az alapszabályban megjelölt közhasznú szervezet a vagyont nem fogadja el vagy azt nem szerezheti meg.

(2) A fennmaradó vagyon sorsáról a nyilvántartó bíróság a törlést kimondó határozatában rendelkezik, a vagyónátruházás teljesítésére szükség esetén ügygondnokot rendel ki. A vagyon feletti rendelkezési jog az egyesület törlésével száll át az új jogosultra.

3:86. § [A vezető tisztségviselők felelőssége jogutód nélküli megszűnés esetén]

(1) Az egyesület jogutód nélküli megszűnése után a vezető tisztségviselőkkel szemben e minőségükben az egyesületnek okozott károk miatti kártérítési igényt – a jogerős bírósági törléstől számított egy éven belül – az egyesület törlésének időpontjában tagsági jogviszonyban álló tag vagy az érvényesítheti, akinek a részére a megszűnéskor fennmaradó egyesületi vagyont át kellett adni, vagy ha lett volna vagyon, át kellett volna adni.

(2) Ha az egyesület jogutód nélkül megszűnik, a hitelezők kielégítetlen követelésük erejéig kártérítési igényt érvényesíthetnek az egyesület vezető tisztségviselőivel szemben a szerződésen kívül okozott károkért való felelősség szabályai szerint, ha a vezető tisztségviselő az egyesület fizetéseképtelenségével fenyegető helyzet beállta után a hitelezői érdekeket nem vette figyelembe. Ez a rendelkezés végelszámolással történő megszűnés esetén nem alkalmazható.

3:87. § [Választottbírósi eljárás kikötése]

Az egyesület alapszabálya vagy a jogvitában érintett személyek megállapodása a tagsági jogviszonyból, továbbá az egyesületi szervek és a tagok egymás közötti jogviszonyából eredő jogvitákra állandó vagy eseti választottbírósi eljárás kikötését kötheti ki.

* * *

HATODIK RÉSZ

ALAPÍTVÁNY

XXII. CÍM

**AZ ALAPÍTVÁNY FOGALMA,
LÉTESÍTÉSE, VAGYONA**

3:378. § [Az alapítvány fogalma]

Az alapítvány az alapító által az alapító okiratban meghatározott tartós cél folyamatos megvalósítására létrehozott jogi személy. Az alapító az alapító okiratban meghatározza az alapítványnak juttatott vagyont és az alapítvány szervezetét.

3:379. § [Az alapítvány tevékenységének korlátai]

(1) Alapítvány nem alapítható gazdasági tevékenység folytatására.

(2) Az alapítvány az alapítványi cél megvalósításával közvetlenül összefüggő gazdasági tevékenység végzésére jogosult.

(3) Alapítvány nem lehet korlátlan felelősségű tagja más jogalanynak, nem létesíthet alapítványt és nem csatlakozhat alapítványhoz.

(4) Ha e törvény eltérően nem rendelkezik, alapítvány nem hozható létre az alapító, a csatlakozó, az alapítványi tisztségviselő, az alapítványi szervek tagja, valamint ezek hozzátartozói érdekében. Nem sérti e rendelkezést az alapítvány tisztségviselőinek szerződés szerint járó díjazása.

3:380. § [Alapítvány létesítése több alapító által]

(1) Több személy együttesen is létesíthet alapítványt.

(2) Ha több alapító létesít alapítványt, az alapítói jogokat az alapítók együttesen gyakorolják.

3:381. § [Az alapításra vonatkozó jognyilatkozat visszavonása]

Az alapító a nyilvántartásba történő bejegyzés jogerőre emelkedéséig vonhatja vissza az alapításra vonatkozó jognyilatkozatát.

3:382. § [A vagyoni juttatás teljesítése]

(1) Az alapító köteles az alapítványi cél megvalósításához szükséges, az alapító okiratban vállalt vagyoni juttatást teljesíteni.

(2) Az alapítónak legalább az alapítvány működésének megkezdéséhez szükséges vagyont a nyilvántartásba-vételi kérelem benyújtásáig át kell ruháznia az alapítványra.

(3) Az alapítónak a teljes juttatott vagyont legkésőbb az alapítvány nyilvántartásba vételétől számított egy éven belül kell átruháznia az alapítványra.

(4) Ha az alapító az alapító okiratban meghatározott határidőn belül a teljes juttatott vagyont nem ruházza át az alapítványra, a kuratórium az alapítót megfelelő határidő tűzésével felszólítja kötelezettségének teljesítésére. A határidő eredménytelen elteltét követően a nyilvántartó bíróság – a kuratórium bejelentése alapján – az alapítói jogok gyakorlását felfüggeszti. A felfüggesztés időtartama alatt az alapítói jogokat a nyilvántartó bíróság gyakorolja.

(5) Az alapítói jogok felfüggesztése nem mentesíti az alapítót az alapító okiratban vállalt kötelezettségei alól.

3:383. § [Csatlakozás az alapítványhoz]

(1) Nyilvántartásba vett alapítványhoz csatlakozni vagyoni juttatás teljesítésével, az alapító okiratban meghatározott feltételekkel lehet.

(2) Ha a csatlakozó az alapító okirat alapján alapítói jogok gyakorlására jogosult, a csatlakozást követően az alapítói jogokat az azok gyakorlására jogosult más személyekkel együttesen gyakorolhatja.

3:384. § [Az alapítvány vagyonának kezelése, védelme]

(1) Az alapítvány vagyonát céljának megfelelően, az alapító okiratban meghatározott módon kell kezelni és felhasználni.

(2) Az alapító és a csatlakozó az alapítvány részére juttatott vagyont nem vonhatja el és nem követelheti vissza; az alapító okirat ettől eltérő rendelkezése semmis. Ezt a rendelkezést megfelelően alkalmazni kell az alapító és a csatlakozó jogutódjára is.

3:385. § [A kedvezményezett]

Az alapítvány vagyona terhére az alapítvány céljának megvalósításával összefüggésben annak a személynek juttatható vagyoni szolgáltatás, akit az alapító okirat vagy – az alapító okirat rendelkezése hiányában – az erre jogosult alapítványi szerv kedvezményezettként megjelöl.

3:386. § [Az alapító és hozzátartozója mint kedvezményezett]

(1) Az alapító és a csatlakozó abban az esetben lehet az alapítvány kedvezményezettje, ha az alapítvány célja az alapító tudományos, irodalmi vagy művészeti alkotásainak gondozása.

(2) Az alapító és a csatlakozó hozzátartozója abban az esetben lehet az alapítvány kedvezményezettje, ha az alapítvány célja a hozzátartozó tudományos, irodalmi vagy művészeti alkotásainak gondozása, a hozzátartozó ápolása, gondozása, tartása, egészségügyi ellátási költségeinek viselése, iskolai tanulmányainak ösztöndíjjal vagy egyéb módon történő támogatása.

3:387. § [A kedvezményezett alapítvánnyal szemben támasztható igényei]

A kedvezményezettként megjelölt személy nem támaszthat igényt az alapítvánnyal szemben, kivéve, ha

a) az alapító okirat a kedvezményezett személyt, a neki járó szolgáltatást és a teljesítés időpontját a teljesítéshez szükséges módon meghatározza; vagy

b) a kuratórium a kedvezményezett részére szóló juttatásról döntött, döntését a kedvezményezettel közölte, és a jogosult a juttatás feltételeit elfogadta.

XXIII. CÍM

AZ ALAPÍTVÁNY LÉTESÍTÉSE VÉGINTÉZKEDÉSEL

3:388. § [Alapítvány létesítése végintézkedéssel]

(1) Alapítvány írásbeli végrendeletben vagy öröklési szerződésben is létesíthető. Ilyen esetben a végintézkedésnek tartalmaznia kell az alapító okirat tartalmi elemeit.

(2) Írásbeli végrendeletben vagy öröklési szerződésben létesített alapítvány esetén az alapítvány nyilvántartásba vétele iránt a kuratórium tagjának kijelölt személy köteles eljárni. Ha a nyilvántartásba vétel iránt egyik kuratóriumi tagnak kijelölt személy sem intézkedik, a nyilvántartó bíróság által kijelölt ügygondnok jár el.

(3) A végrendeletben vagy öröklési szerződésben létesített alapítvány a nyilvántartásba vétellel az alapító halálának időpontjára visszamenő hatállyal jön létre.

(4) Az alapítvány nyilvántartásba vétele ügyében eljáró személy jogosult a vagyon érdekében eljárni és köteles annak megóvása érdekében a szükséges intézkedéseket megtenni.

3:389. § [Alapítvány létesítése meghagyással]

(1) Alapítvány létesítését az örökgyó meghagyásban is elrendelheti. A meghagyásban meg kell határozni a létesítendő alapítvány célját és vagyonát, valamint ki kell jelölni azt a személyt, aki az alapítvány létrehozását követelheti.

(2) Ha a meghagyást annak kötelezettje felszólítás ellenére nem teljesíti, az alapítvány létrehozásának követelésére jogosult személy a bíróságtól kérheti az alapítvány alapító okiratának ítélettel történő pótlását és az örökös vagy a hagyományos kötelezést az alapítványi vagyon szolgáltatására. Az alapítvány létrehozásának követelésére jogosult személy a bíróság határozata alapján kérheti a nyilvántartó bíróságtól az alapítvány nyilvántartásba vételét.

3:390. § [A végintézkedéssel létesített alapítvány meghíúsulása]

(1) Ha végrendeletben vagy öröklési szerződésben tett közérdekű célú alapítvány nem jön létre, az örökgyó juttatása közérdekű meghagyásnak minősül, és az alapítványnak szánt vagyont a meghíúsult alapítvány céljának megvalósítása érdekében kell kezelni.

(2) Ha végrendeletben vagy öröklési szerződésben nem közérdekű célra tett alapítvány nem jön létre, az így érintett vagyon a hagyaték részét képezi.

XXIV. CÍM

AZ ALAPÍTÓ OKIRAT

3:391. § [Az alapító okirat tartalmi elemei]

(1) A jogi személy létesítő okiratának általános kötelező tartalmi elemein kívül az alapítvány alapító okiratában meg kell határozni

a) az alapítvány határozott vagy határozatlan időre történő létesítését, határozott időre történő létesítésnél a határozott időtartamot;

b) az alapítványi vagyon kezelésének és felhasználásának szabályait;

c) a kuratóriumi tagság keletkezésére és megszűnésére vonatkozó szabályokat, a kuratóriumi tagság határozott vagy határozatlan időre szóló voltát, határozott idejű kuratóriumi tagság esetén a határozott időtartamot, továbbá a kuratórium tagjaira vonatkozó kizáró és összeférhetlenségi szabályokat; és

d) a kuratóriumi tagsági díjazás megállapításának szabályait.

(2) Az alapító okirat szükség szerint rendelkezik

a) az alapító jogainak meghatározott alapítványi szerv hatáskörébe utalásáról;

b) az alapítói jogok átruházásának szabályairól;

c) az alapítványhoz való csatlakozásnak vagyoni juttatás fejében történő megengedéséről, annak feltételeiről és a csatlakozót megillető alapítói vagy egyéb jogokról;

d) gazdasági tevékenység folytatásáról és ennek kereteiről;

e) az alapítványi szervek hatásköréről és eljárási szabályairól;

f) az alapítók gyűlésének létesítéséről és e gyűlés működési szabályairól;

g) az e törvényben nem nevesített alapítványi szervek létesítéséről, eljárási szabályainak meghatározásáról, tagjainak kinevezéséről, visszahívásáról és javadalmazásáról;

h) az alapítvány képviselőjének részletes szabályairól, ideértve az alapítvány munkavállalóival szemben a munkáltatói jogok gyakorlásának a meghatározását;

i) a kedvezményezettek körének meghatározásáról, illetve a kedvezményezett személyek megjelöléséről, továbbá a kedvezményezetteket megillető szolgáltatásról és jogokról;

j) az alapítvány jogutód nélküli megszűnése esetére az alapítvány fennmaradó vagyona jogosultjának megnevezéséről.

(3) Az alapító az alapító okiratban az alapítvány szervezeti egységét jogi személynek nyilváníthatja.

3:392. § [Az alapító okirat értelmezése]

Az alapító okiratot az alapító akarata szerint kell értelmezni, úgy, hogy az alapítvány célja megvalósuljon.

3:393. § [Az alapító okirat módosítása]

(1) Semmis az alapító okiratban az alapítvány céljának módosítása, kivéve, ha az alapítvány a célját megvalósította, vagy a cél elérése lehetetlenné vált, és az új cél megvalósítására az alapítvány elegendő vagyonnal rendelkezik.

(2) Semmis az alapító okirat olyan módosítása, amely az alapítvány vagyonának csökkentésére irányul, vagy – ha az alapítványhoz csatlakozás történt – az alapítvány jogutód nélküli megszűnése esetére kijelölt kedvezményezett személyét megváltoztatja.

XXV. CÍM

AZ ALAPÍTÓI JOGOK GYAKORLÁSA

3:394. § [Az alapítói jogok gyakorlása az alapító kiesése esetén]

(1) Ha az alapító meghalt, jogutód nélkül megszűnt vagy más okból az alapítói jogait véglegesen nem gyakorolja, az alapítói jogokat az alapító által az alapító okiratban kijelölt személy vagy alapítványi szerv, kijelölés hiányában a kuratórium gyakorolja.

(2) Ha az alapítvány alapítói jogait nem az alapító gyakorolja, e törvénynek az alapítóra vonatkozó rendelkezéseit az alapítói jogok gyakorlójára kell alkalmazni.

(3) Ha az alapítvány valamely szerve jogosult az alapítói jogok gyakorlására, a feljogosított alapítványi szerv saját tagjaival és vezetőjével, valamint a szerv ellenőrzésére szolgáló személyekkel kapcsolatos alapítói jogokat nem gyakorolhat.

(4) Ha nincs az alapítói jogok gyakorlására az (1)–(3) bekezdés alapján jogosult személy vagy szerv, az alapítói jogokat a nyilvántartó bíróság gyakorolja.

3:395. § [Az alapítók gyűlése]

(1) Ha több személy együttesen úgy létesít alapítványt, hogy az alapítói jogokat testületben látják el, az alapítók gyűlésére az alapító okiratban nem rendezett kérdésekben az egyesület közgyűlésére vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni.

(2) Az alapítói jogoknak az alapítók gyűlése általi gyakorlása során figyelmen kívül kell hagyni az alapítót, aki ismeretlen helyen tartózkodik és alapítói jogai gyakorlásának az erre irányuló felhívás hirdetményi kézbesítése alapján sem tesz eleget.

(3) A (2) bekezdésben foglaltakat megfelelően alkalmazni kell abban az esetben is, ha az alapítói jogokat az alapítvány kijelölt szerve testületként gyakorolja.

3:396. § [Az alapítói jogok és kötelezettségek átruházása]

Az alapítói jogokat és kötelezettségeket az alapító átruházhatja, ha az alapító okiratban vállalt vagyoni hozzájárulását teljesítette.

XXVI. CÍM

AZ ALAPÍTVÁNY SZERVEI

3:397. § [A kuratórium]

(1) A kuratórium az alapítvány ügyvezető szerve. A kuratórium tagjai az alapítvány vezető tisztségviselői.

(2) A kuratórium három természetes személyből áll, akik közül legalább kettőnek állandó belföldi lakóhellyel kell rendelkeznie.

(3) Az alapítvány kedvezményezettje és annak közeli hozzátartozója nem lehet a kuratórium tagja. Az alapító okirat eltérő rendelkezése semmis.

(4) Az alapító és közeli hozzátartozói nem lehetnek többségben a kuratóriumban. Az alapító okirat eltérő rendelkezése semmis.

(5) Az alapító az alapítvány egyszemélyes ügyvezető szervéül kurátort nevezhet. A kurátorra a kuratóriumra vonatkozó szabályokat megfelelően alkalmazni kell.

3:398. § [A kuratóriumi tagsággal kapcsolatos előírások]

(1) A kuratóriumi tagokat határozott vagy határozatlan időre lehet kijelölni vagy megválasztani.

(2) A kuratórium tagját megbízásának lejártá előtt az alapítványi cél megvalósításának közvetlen veszélyeztetése esetén az alapítói jogok gyakorlója hívhatja vissza.

3:399. § [A kuratórium működése]

(1) Ha az alapító nem tartja fenn magának a kuratórium elnöke kijelölésének jogát és nem ruházta át ezt a jogot más, alapítványi tisztséget betöltő személyre vagy más alapítványi szerve, a kuratórium tagjai maguk közül választanak elnököt.

(2) A kuratórium évente legalább egyszer ülést tart, amelyet az elnök hív össze. Az alapító okirat ennél ritkább ülésezést előíró rendelkezése semmis.

(3) Bármely kuratóriumi tag kérheti kuratóriumi ülés összehívását a cél és az ok megjelölésével. Ilyen kérelem esetén a kuratórium elnöke köteles a kérelem beérkezésétől számított nyolc napon belül intézkedni az ülés összehívásáról. Ha ennek a kötelezettségének a kuratórium elnöke nem tesz eleget, a kuratórium ülését a kérelmet előterjesztő tag is összehívhatja.

3:400. § [A felügyelőbizottság]

(1) Ha az alapítványnál felügyelőbizottság működik, a tevékenységét az alapító részére végzi, tevékenységéről évente az alapítói jogok gyakorlójának számol be.

(2) A felügyelőbizottság tagjaira a kuratórium tagjaira vonatkozó kizáró és összeférhetlenségi szabályokat alkalmazni kell.

3:401. § [Egyéb alapítványi szervek]

Az alapítványnál létesített egyéb alapítványi szervek nem csorbíthatják a kuratórium, a felügyelőbizottság és a könyvvizsgáló jogait.

XXVII. CÍM

**AZ ALAPÍTVÁNY ÁTALAKULÁSA ÉS
MEGSZŰNÉSE**

3:402. § [Az alapítvány átalakulása]

(1) Az alapítvány más jogi személlyé nem alakulhat át. Alapítvány csak alapítvánnyal egyesülhet és csak alapítványokra válhat szét.

(2) Az alapítvány más alapítvánnyal történő egyesüléséről vagy az alapítvány szétválásáról az alapító akkor hozhat döntést, ha az alapító okiratban meghatározott vagyont juttatását teljesítette.

(3) Az egyesülés vagy a szétválás nem járhat az alapítványi vagyont csorbításával és az alapítványi cél veszélyeztetésével.

3:403. § [Az alapítvány megszűnése]

(1) Az alapítvány megszűnik, ha
a) az alapítvány a célját megvalósította, és az alapító új célt nem határozott meg;

b) az alapítvány céljának megvalósítása lehetlenné vált, és a cél módosítására vagy más alapítvánnyal való egyesülésre nincs mód; vagy

c) az alapítvány három éven át a célja megvalósítása érdekében nem folytat tevékenységet.

(2) Az alapító nem szüntetheti meg az alapítványt.

(3) Ha valamelyik megszűnési ok bekövetkezik, a kuratórium értesíti az alapítói jogokat gyakorló személyt vagy szervet a szükséges intézkedések megtétele érdekében, és a megszűnési ok bekövetkeztét közli a felügyelőbizottsággal és a könyvvizsgálóval is.

(4) Ha az alapítói jogokat gyakorló személy vagy szerv a megszűnési ok alapján harminc napon belül érdemi intézkedést nem hoz, a kuratórium ezt követően köteles a nyilvántartó bírósághoz bejelenteni a megszűnési okot. A bejelentési kötelezettség késedelmes voltából vagy elmulasztásából eredő károkért az alapítvánnyal és harmadik személyekkel szemben a kuratórium tagjai egyetemlegesen felelnek.

(5) A jogutód nélkül megszűnő alapítványnak a hitelezői igények kielégítése után megmaradó vagyono-

náról a törlését elrendelő határozatban kell rendelkezni.

3:404. § [A jogutód nélkül megszűnő alapítvány vagyona]

(1) Az alapítvány jogutód nélküli megszűnése esetén a hitelezők kielégítése után megmaradó vagyont az alapító okiratban megjelölt személyt illeti, azzal, hogy az alapítót, a csatlakozót és az egyéb adományozót, továbbá ezek hozzátartozóit megillető vagyont nem haladhatja meg az alapító, a csatlakozó és az egyéb adományozó által az alapítványnak juttatott vagyont.

(2) Az alapító az általa juttatott vagyonnál az alapítvány jogutód nélküli megszűnésekor az alapítvány céljával azonos vagy hasonló célú alapítvány vagy egyesület számára rendelkezhet, ha az alapító okirat ilyen esetre a vagyonnál nem rendelkezik vagy a rendelkezés teljesítése lehetetlen.

(3) A nyilvántartó bíróság jogszabályban meghatározott szervezetnek juttatja a vagyont, ha az alapító okirat, vagy az alapító nem rendelkezik a megszűnő alapítvány vagyonáról, vagy ha az alapító okirat által megjelölt személy, vagy az alapító által megjelölt alapítvány, egyesület a vagyont nem fogadja el vagy azt nem szerezheti meg.

* * *

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

ELSŐ RÉSZ

ÉRTELMEZŐ RENDELKEZÉSEK

8:1. § [Értelmező rendelkezések]

(1) E törvény alkalmazásában

1. *közeli hozzátartozó*: a házastárs, az egyeneságbeli rokon, az örökbefogadott, a mostoha- és a nevelt gyermek, az örökbefogadó-, a mostoha- és a nevelőszülő és a testvér;

2. *hozzátartozó*: a közeli hozzátartozó, az élettárs, az egyeneságbeli rokon házastársa, a házastárs egyeneságbeli rokona és testvére, és a testvér házastársa;

3. *fogyasztó*: a szakmája, önálló foglalkozása vagy üzleti tevékenysége körén kívül eljáró természetes személy;

4. *vállalkozás*: a szakmája, önálló foglalkozása vagy üzleti tevékenysége körében eljáró személy;

5. *vagyontárgy*: a dolog, a jog, a követelés;

6. *bank*: a betétgyűjtésre és fizetési számla vezetésére jogosult személy;

7. *szerződő hatóság*: a közbeszerzésekről szóló törvény szerinti ajánlatkérő, akkor is, ha közbeszerzési eljárás lefolytatására nem köteles.

(2) E törvény alkalmazásában jogszabálynak minősül az Európai Unió általános hatályú közvetlenül alkalmazandó jogi aktusa is.

(3) E törvény alkalmazásában bírósági eljárásnak minősül a fizetési meghagyás is.

(4) E törvény alkalmazásában testvérnek minősül a féltestvér is.

(5) E törvény alkalmazásában tőzsdének minősül a székhely szerinti állam felügyeleti hatóságának engedélyével rendelkező olyan piac is, amelyen értékpapírokkal kereskednek.

(6) A Ptk. épületekre vonatkozó rendelkezéseit más építményekre is megfelelően alkalmazni kell.

8:2. § [Befolyás]

(1) Többségi befolyás az olyan kapcsolatot, amelynek révén természetes személy vagy jogi személy (befolyással rendelkező) egy jogi személyben a szavazatok több mint felével vagy meghatározó befolyással rendelkezik.

(2) A befolyással rendelkező akkor rendelkezik egy jogi személyben meghatározó befolyással, ha annak tagja vagy részvényese, és

a) jogosult e jogi személy vezető tisztségviselői vagy felügyelőbizottsága tagjai többségének megválasztására, illetve visszahívására; vagy

b) a jogi személy más tagjai, illetve részvényesei a befolyással rendelkezővel kötött megállapodás alapján a befolyással rendelkezővel azonos tartalommal szavaznak, vagy a befolyással rendelkezőn keresztül gyakorolják szavazati jogukat, feltéve, hogy együtt a szavazatok több mint felével rendelkeznek.

(3) A többségi befolyás akkor is fennáll, ha a befolyással rendelkező számára az (1)–(2) bekezdés szerinti jogosultságok közvetett befolyás útján biztosítottak.

(4) Közvetett befolyással rendelkezik a jogi személyben az, aki a jogi személyben szavazati joggal rendelkező más jogi személyben (köztes jogi személy) befolyással bír. A közvetett befolyás mértéke a köztes jogi személy befolyásának olyan hányada, amilyen mértékű befolyással a befolyással rendelke-

ző a köztes jogi személyben rendelkezik. Ha a befolyással rendelkező a szavazatok felét meghaladó mértékű befolyással rendelkezik a köztes jogi személyben, akkor a köztes jogi személynek a jogi személyben fennálló befolyását teljes egészében a befolyással rendelkező közvetett befolyásaként kell figyelembe venni.

(5) A közeli hozzátartozók közvetlen és közvetett tulajdoni részesedését vagy szavazati jogát egybe kell számítani.

8:3. § [A határidők számítása]

(1) A jognyilatkozat megtételére vagy egyéb magatartás tanúsítására napokban megállapított határidőbe a kezdőnapot nem kell beleszámítani.

(2) A hetekben, hónapokban vagy években megállapított határidő azon a napon jár le, amely elnevezésénél vagy számánál fogva megfelel a kezdő napnak. Ha ilyen nap az utolsó hónapban nincs, a határidő a hónap utolsó napján jár le.

(3) Ha a határidő utolsó napja munkaszüneti nap, a határidő a következő munkanapon jár le.

(4) A határozott naphoz kötött jogszerzés a nap kezdetén következik be.

MÁSODIK RÉSZ

HATÁLYBALÉPÉS ÉS ÁTMENETI RENDELKEZÉSEK

8:4. § [Hatálybalépés]

E törvény 2014. március 15-én lép hatályba.

8:5. § [Átmeneti rendelkezések]

Az átmeneti rendelkezéseket törvény állapítja meg.

* * *

2. Az új Ptk. szabályainak hatálya, alkalmazási kötelezettsége, átmeneti szabályok

Kivonat a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény hatálybalépésével összefüggő átmeneti és felhatalmazó rendelkezésekről szóló 2013. évi CLXXVII. törvényből (Ptk.)

ELSŐ RÉSZ

A Polgári Törvénykönyv hatálybalépésével összefüggő átmeneti és egyéb rendelkezések

I. Fejezet

Általános rendelkezések

Ptké. 1. § Ha e törvény eltérően nem rendelkezik, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) rendelkezéseit a hatálybalépését követően

a) keletkezett tényekre és jogviszonyokra, valamint

b) megtett jognyilatkozatokra kell alkalmazni.

* * *

III. Fejezet

A Ptk. Harmadik Könyvéhez kapcsolódó átmeneti rendelkezések

3. A jogi személyek általános szabályai

(A Ptk. 3:1-3:62. §-ához)

Ptké. 9. § (1) Azon jogi személynek, amelynek a nyilvántartásba-vételi eljárása – ideértve a változás bejegyzésére irányuló eljárást, az átalakulást, az egyesülést és a szétválást is – a Ptk. hatálybalépésekor folyamatban van, a 2014. március 14-én alkalmazandó jogszabályoknak kell megfelelnie.

(2) Ha e törvény az egyes jogi személy típusok esetén eltérően nem rendelkezik, a Ptk. hatálybalépésekor a nyilvántartásba már bejegyzett, valamint az (1) bekezdés szerint bejegyzés alatt álló jogi személy a Ptk. hatálybalépését követő első létesítő okirat módosítással egyidejűleg köteles a Ptk. rendelkezéseivel összhangban álló továbbműködéséről dönteni, és az erről szóló döntéshozó szervei határozatot is köteles a nyilvántartó bírósághoz benyújtani.

(3) A jogi személynek a Ptk. rendelkezéseit a (2) bekezdés szerinti döntéstől, ennek hiányában 2015. március 15-étől kell alkalmaznia (ezen alcím alkalmazásában a továbbiakban együtt: a Ptk. rendelkezéseivel összhangban álló továbbműködés időpontja), és ezt követően létesítő okirata nem tartalmazhat a Ptk. rendelkezéseivel összhangban nem álló rendelkezést.

(4) A Ptk. rendelkezéseivel összhangban álló továbbműködés időpontját követően hozott döntéshozó szervei határozatok bírósági felülvizsgálatára a Ptk. rendelkezéseit kell alkalmazni.

(5) A Ptk. hatálybalépésekor működő, a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvényben nevesített állami vállalat, tröszt, egyéb állami gazdálkodó szerv, egyes jogi személyek vállalata, valamint a leányvállalat a 2014. március 14-én hatályos, rá vonatkozó jogszabályok szerint működhet tovább, azonban ilyen típusú jogi személyek nem alapíthatóak. A közös vállalatra a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (a továbbiakban: Gt.) 2014. március 14-én hatályos 333. § (7) bekezdését kell alkalmazni.

Ptké. 10. § (1) Az e fejezetben foglalt kötelezettség nem terheli a Ptk. hatálybalépésekor jogutód nélküli megszűnési eljárás alatt álló jogi személyt, továbbá azt, amely a hatálybalépést követően kerül jogutód nélküli megszűnési eljárás alá, feltéve, hogy a jogi személyt a nyilvántartásból törlik.

(2) Ha az (1) bekezdés szerinti eljárásban a jogi személy törlésére nem került sor, és az e fejezetben rá irányadó határidő már eltelt, a jogi személy a továbbműködésével összefüggő kötelezettségeit a megszűnési eljárás jogerős befejezésétől számított harminc napon belül köteles teljesíteni.

4. Az egyesület és az alapítvány

(A Ptk. 3:1-3:48. §-ához, 3:63-3:87. §-ához és 3:378-3:404. §-ához)

Ptké. 11. § (1) A Ptk. hatálybalépésekor nyilvántartásba bejegyzett, illetve a 9. § (1) bekezdése szerint bejegyzés alatt álló egyesület és alapítvány a Ptk. hatálybalépését követő első létesítő okirat módosítással egyidejűleg köteles a létesítő okiratának mindazon rendelkezését felülvizsgálni és szükség szerint módosítani, amelyek nem felelnek meg a Ptk. szabályainak. Egyesület esetében nem kell módosítani az alapszabályt abból az okból, hogy az tartalmazza az egyesület alapító tagjainak nevét, és azok lakóhelyét vagy székhelyét.

(2) Az egyesület és az alapítvány a létesítő okiratát a Ptk.-val összefüggésben nem köteles módosítani, ha az csak abból az okból volna szükséges, hogy abban olyan hivatkozások, utalások és elnevezések szerepelnek, amelyek a Ptk. és a létesítő okirat tartalmát érintő más törvény rendelkezéseinek már nem felelnek meg. Ha azonban a létesítő okirat egyéb okból módosul, a szervezet az ilyen változásokat is köteles azon átvezetni.

(3) Az (1) bekezdés szerinti egyesület és alapítvány a létesítő okirata (1) bekezdés szerinti módosításának bírósági nyilvántartásba vételét, legkésőbb azonban 2016. március 15. napját követően csak a Ptk. rendelkezéseinek megfelelő létesítő okirat alapján és a Ptk. rendelkezéseinek megfelelően működhet.

(4) A létesítő okirat – a Ptk. rendelkezéseinek megfelelő – módosítását változásbejegyzési kérelemként kell benyújtani a bírósághoz.

(5) A (3) bekezdés szerinti időpontig az alapítvány, illetve az egyesület a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény alapján működik. Nincs azonban akadálya annak, hogy az (1) bekezdés szerinti egyesület és alapítvány a Ptk. rendelkezéseinek alkalmazásával módosítsa létesítő okiratát, erre azonban a (4) bekezdés szerinti változásbejegyzési kérelemben utalnia kell.

* * *

3. Kivonatok az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény a módosításokkal egységes szerkezetbe foglaltan

Az Országgyűlés elismerve, hogy az emberek önkéntes összefogása nélkülözhetetlen Magyarország fejlődéséhez, a civil szervezetek a társadalom alapvető egységei, amelyek folyamatosan hozzájárulnak közös értékeink mindennapi megvalósulásához; az egyesülési szabadság érvényesülése, valamint a civil szervezetek működési alapjainak megteremtése, társadalmilag hasznos és közösségteremtő tevékenységük elismerése,

közérdekű, illetve közhasznú tevékenységük támogatása

érdekében – összhangban az Alaptörvénnyel, valamint az 1976. évi 8. törvényerejű rendelettel kihirdetett Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányának rendelkezéseivel – a következő törvényt alkotja:

1. A törvény hatálya

1. § (1) E törvény hatálya a Polgári Törvénykönyv (a továbbiakban: Ptk.) szerinti alapítvá-

nyokra, egyesületekre, valamint a közhasznú szervezetekre, illetve az egyesülési jog alapján létrejött egyéb szervezetekre terjed ki.

(2) Nem kell alkalmazni e törvény II-X. fejezetét a civil társaságra, a pártok működését segítő tudományos, ismeretterjesztő, kutatási, oktatási tevékenységet végző alapítványra (a továbbiakban: pártalapítvány), a pártra, továbbá VII-X. fejezetét a kölcsönös biztosító egyesületre és a szakszervezetre.

2. Értelmező rendelkezések

2. § E törvény alkalmazásában

1. adomány: a civil szervezetnek – létesítő okiratban rögzített céljaira – ellenszolgáltatás nélkül juttatott eszköz, illetve nyújtott szolgáltatás;

2. adományozó szervezet: a civil szervezetek számára nyújtandó adományok szervezésére és juttatására létrejött civil szervezet, amelynek létesítő okiratában e cél alapcélként került megjelölésre;

3. befektetési tevékenység: a civil szervezet eszközeiből történő értékpapír-, társasági tagsági jogviszonyból eredő vagyoni értékű jog, ingatlan és más egyéb éven túli befektetést szolgáló vagyontárgy szerzésére irányuló tevékenység;

4. cél szerinti juttatás: a civil (közhasznú) szervezet által (közhasznú) alaptevékenysége keretében nyújtott pénzbeli vagy nem pénzbeli szolgáltatás;

5. civil delegált: a X. fejezetben meghatározott Tanács, illetve kollégium azon tagja, akit a civil jelöltállítási rendszerben a civil szervezetek választottak meg;

6. civil szervezet:

a) a civil társaság,

b) a Magyarországon nyilvántartásba vett egyesület – a párt, a szakszervezet és a kölcsönös biztosító egyesület kivételével –,

c) – a közalapítvány és a pártalapítvány kivételével – az alapítvány;

7. elsődlegesen gazdasági-vállalkozási tevékenységű szervezet: azon szervezet, amelynek éves összes bevétele hatvan százalékát eléri vagy meghaladja a gazdasági-vállalkozási tevékenységből származó éves összes bevétele;

8. feladatfinanszírozást szolgáló költségvetési támogatás: valamely közfeladat államháztartáson kívüli szervezet által történő ellátását, valamint e feladat ellátásához közvetlenül kapcsolódó, arányos működési költségeket finanszírozó költségvetési támogatás;

9. felelős személy: a civil szervezet vezető tisztségviselője, létesítő okiratában és belső szabályzataiban vezető tisztségviselőként megjelölt vagy egyébként érdemi döntési jogkörrel rendelkező személy, valamint az a személy, aki a létesítő okirat felhatalmazása, a civil szervezet döntéshozó szervének határozata vagy szerződés alapján a civil szervezet képviselőtére vagy pénzforgalmi számlája feletti rendelkezésre jogosult;

10. gazdálkodó tevékenység: azon tevékenységek összessége, amelyek a civil szervezet vagyoni, pénzügyi, jövedelmi helyzetére kiható gazdasági eseményt eredményeznek;

11. gazdasági-vállalkozási tevékenység: a jövedelem- és vagyonszerzésre irányuló vagy azt eredményező, üzletszerűen végzett gazdasági tevékenység, ide nem értve az adomány (ajándék) elfogadását, továbbá a bevétellel járó, létesítő okiratban meghatározott cél szerinti, valamint a közhasznú tevékenységet;

12. határon túli civil szervezet: határon túli magyarságnak a szülőföldjén való – egyéni és közösségi – boldogulása, anyagi és szellemi gyarapodása, nyelvének és kultúrájának megőrzése és továbbfejlesztése, az anyaországgal való és egymás közötti sokoldalú kapcsolatának fenntartása és erősítése érdekében tevékenykedő, más állam területén működő nonprofit egyesület és alapítvány;

13. hatókör: civil szervezet működésének földrajzi kiterjedése, amely lehet:

a) helyi: a működés területe a székhely (illetve telephelyek) településére vagy annak egy részére korlátozódik;

b) területi: a működés kiterjedése a helyi kiterjedést meghaladja, de nem éri el az országos szint követelményeit;

c) országos: a civil szervezet legalább hét megyében tartós tevékenységet végez;

d) nemzetközi: a civil szervezet több országban fejti ki tevékenységét.

14. induló tőke: a civil szervezet létrehozásakor az alapító(k), illetve alapító tag(ok) által a civil szervezet rendelkezésére bocsátott vagyon;

15. költségvetési támogatás: az államháztartás alrendszerei terhére nyújtott pénzbeli vagy nem pénzbeli juttatás, amelyet a támogató nem elsősorban ellenszolgáltatás ellenében, de konkrét program megvalósítása vagy meghatározott időszakban a támogatott szervezet működtetése érdekében nyújt. Költségvetési támogatás különösen:

a) a pályázat útján, valamint egyedi döntéssel kapott költségvetési támogatás,

b) az Európai Unió strukturális alapjaiból, illetve a Kohéziós Alapból származó, a költségvetésből juttatott támogatás,

c) az Európai Unió költségvetéséből vagy más államtól, nemzetközi szervezettől származó támogatás,

d) a személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerint felajánlott összege;

16. közcélú tevékenység: személyek csoportja által, valamely a csoportnál tágabb közösség érdekében – más, e közösségbe nem tartozó személyek érdekeinek sérelme nélkül – végzett tevékenység.

17. közeli hozzátartozó: a Ptk.-ban pontjában meghatározott közeli hozzátartozó, valamint az élettárs;

18. közérdekű kötelezettségvállalás: a Ptk. 6:589-6:592. §-ában meghatározott kötelezettségvállalás;

19. (Hatályon kívül helyezve.)

20. közhasznú tevékenység: minden olyan tevékenység, amely a létesítő okiratban megjelölt közfeladat teljesítését közvetlenül vagy közvetve szolgálja,

ezzel hozzájárulva a társadalom és az egyén közös szükségleteinek kielégítéséhez;

21. közszolgáltatási szerződés: valamely közfeladat – vagy annak egy része – ellátására a szerv nevében történő ellátására kötött írásbeli szerződés. Nem minősül közszolgáltatási szerződésnek azon közszolgáltatással kapcsolatban kötött szerződés, amelynek nyújtása jogszabályban meghatározott feltételeken alapuló engedélyhez van kötve;

22. közvetlen politikai tevékenység: párt érdekében végzett politikai tevékenység, az országgyűlési képviselői választáson történő jelöltállítás, a megyei, fővárosi önkormányzat képviselő-testületébe történő jelöltállítás, az Európai Parlament tagjának történő jelölés, a megyei jogú város képviselő-testületébe történő jelöltállítás, valamint a polgármester jelölése; nem minősül közvetlen politikai tevékenységnek a külön törvényben meghatározott nemzetiségi szervezet által a helyi, illetve nemzetiségi önkormányzati képviselői választáson történő jelöltállítás valamint a polgármester jelölése.

23-24. (Hatályon kívül helyezve.)

25. nem pénzbeli támogatás: vagyoni értékkel rendelkező forgalomképes dolog, szellemi alkotás, illetve vagyoni értékű jog részben vagy egészében, véglegesen vagy ideiglenesen, teljesen vagy részben ingyenesen történő átruházása vagy átengedése, illetve szolgáltatás biztosítása;

26. pályázati felhívás: az a nyilvános vagy előre meghatározott körben közzétett felhívás, amely a pályázók összevetésére alkalmas feltételeket és a pályázattal elnyerhető cél szerinti juttatást, a pályázat értékelésének lényeges feltételeit (beleértve a benyújtási és értékelési határidőket, valamint a pályázat elbírálására hivatottak körét) megjelöli;

27. tartós adományozás: a civil szervezet és az adományozó által írásban kötött szerződés alapján nyújtott pénzbeli támogatás, ha a szerződésben az adományozó arra vállal kötelezettséget, hogy az adományt a szerződéskötés (szerződésmódosítás) évében és az azt követő legalább három évben, évente legalább egy alkalommal – azonos vagy növekvő összegben – ellenszolgáltatás nélkül adja, azzal, hogy nem számít ellenszolgáltatásnak, ha a közhasznú szervezet a közhasznú szolgáltatás nyújtása keretében utal az adományozó nevére, tevékenységére;

28. törzsvagyon: az induló tőke, megnövelve alapítvány esetében a csatlakozók által kifejezetten az induló tőke növelése érdekében rendelkezésre bocsátott vagyonnal;

29. (Hatályon kívül helyezve.)

I. fejezet

Az egyesülési jog alapján létrejött szervezetek

3. § (1) Az egyesülési jog mindenkit megillető alapvető szabadságjog, amelynek alapján mindenkinek joga van ahhoz, hogy másokkal szervezeteket, illetve közösségeket hozzon létre vagy azokhoz csatlakozzon.

(2) Az egyesülési jog alapján a természetes személyek, valamint tevékenységük célja és alapítóik szándéka szerint a jogi személyek, valamint ezek jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetei szervezeteiket hozhatnak létre és működtethetnek.

(3) Az egyesülési jog gyakorlása nem sértheti az Alaptörvény C) cikk (2) bekezdését, nem valósíthat meg bűncselekményt vagy bűncselekmény elkövetésére való felhívást, valamint nem járhat mások jogainak és szabadságának sérelmével.

(4) Az egyesülési jog alapján szervezet minden olyan tevékenység végzése céljából alapítható, amely összhangban áll az Alaptörvénnyel, és amelyet törvény nem tilt.

(5) Az egyesülési jog alapján fegyveres szervezet nem hozható létre, valamint törvény alapján kizárólag állami szerv saját hatáskörében ellátható közfeladat megvalósítására irányuló tevékenység nem végezhető.

4. § (1) Az egyesület az egyesülési jog alapján létrehozott szervezet, amelynek különös formáira: a szövetségre, a pártra, a szakszervezetre, továbbá a külön törvény hatálya alá tartozó tevékenységet végző egyesületekre törvény az egyesületre vonatkozó rendelkezésektől eltérő szabályokat állapíthat meg. Az egyesület (különös formájú egyesület) nevében nem kell feltüntetni az egyesület típusára vagy formájára vonatkozó elnevezést; egyesület (különös formájú egyesület) létrehozható és működtethető olyan elnevezéssel is, melyben a szövetség vagy az egyesülési jog gyakorlására utaló egyéb kifejezés szerepel.

(2) Az egyesület jogi személy, amely a nyilvántartásba vétellel jön létre.

(3) A szövetség olyan egyesület, amely két tag részvételével is alapítható, működtethető. A szövetség tagja egyesület, alapítvány, egyéb jogi személy, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet vagy civil társaság lehet; szövetség tagja természetes személy nem lehet.

(4) Ha az egyesület olyan tevékenységet végez, amelyet jogszabály engedélyhez (feltételhez) köt vagy egyébként szabályoz, e tevékenység felett a tevékenység szerinti hatáskörrel rendelkező állami szerv a hatósági ellenőrzésre irányadó szabályok alkalmazásával felügyeletet gyakorol.

(5) Az egyesület alapszabálya a különleges jogállású tagságról e jogállás tartalmának meghatározásával rendelkezhet. Ha az egyesület alapszabálya pártoló tagságot hoz létre, úgy az ilyen tag az egyesület tevékenységében csak vagyoni hozzájárulással vesz részt, ha pedig tiszteletbeli tagságot, úgy az ilyen tagot az egyesület tagjai választják meg e tagságra. A pártoló és a tiszteletbeli tag az egyesület szerveinek ülésén tanácskozási joggal vehet részt és vezető tisztségviselővé nem választható.

(6) Az egyesület ügyvezető szervének és döntéshozó szervének ülése személyes részvétel helyett elektronikus hírközlő eszközök igénybevitelével is lefolytatható, akkor, ha a létesítő okirat az igénybe vehető elektronikus hírközlő eszközöket, valamint azok al-

kalmazásának feltételeit és módját úgy határozza meg, hogy a tagok azonosítása és a tagok közötti kölcsönös és korlátozásmentes kommunikáció biztosított legyen.

(7) Az elektronikus hírközlő eszköz közvetítésével tartott ülésen elhangzottakat és a meghozott határozatokat úgy kell rögzíteni, hogy azok utóbb is ellenőrizhetőek legyenek. Ha a döntéshozó szerv ülésén hozott határozatot be kell nyújtani a nyilvántartó bírósághoz, jegyzőkönyvet kell készíteni, amelyet az ügyvezető aláírásával hitelesít.

(8) Ha törvény közzétételi kötelezettséget ír elő az egyesület számára, e kötelezettségnek a civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló törvény szerinti módon kell eleget tenni.

5. § Nem minősül egyesületnek a természetes személyeknek az egyesülési jog alapján létrehozott olyan közössége, amelynek működése nem rendszeres, vagy nincs nyilvántartott tagsága vagy az egyesületre vonatkozó rendelkezésekben meghatározott szervezete.

5/A. § (1) Természetes személyek nem gazdasági érdekű közös céljaik elérése és közösségi célú tevékenységük összehangolására polgári jogi társasági szerződéssel létrehozhatnak társaságot (civil társaság).

(2) A civil társaság jogi személyiséggel nem rendelkezik, vagyoni hozzájárulás nélkül is létrehozható.

(3) A civil társaságot alapító szerződésre a polgári jogi társasági szerződésre vonatkozó szabályokat azaz az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a szerződést az ügyek vitelére feljogosított tag kivételével bármely tag azonnali hatállyal, bármely okból, indokolás nélkül felmondhatja, a tag halála, illetve felmondása esetén pedig a szerződés a többi taggal mindaddig hatályban marad, amíg a tagok száma egy főre nem csökken.

(4) A civil társaság gazdasági-vállalkozási tevékenységet nem végezhet.

6. § (Hatályon kívül helyezve.)

7. § A Magyar Honvédség és a rendvédelmi szervek tagjaira vonatkozóan az egyesülési jog gyakorlásának feltételeit és módját törvény állapítja meg.

8. § (1) Minden egyesület saját maga rendelkezik nevével, címerével, logójával és minden a nevéhez kapcsolódó joggal, különös tekintettel a hirdetési, reklám és a tevékenység televíziós, rádiós valamint egyéb elektronikus technikákkal történő közvetítésével kapcsolatos jogokra.

(2) Az egyesület az (1) bekezdés szerinti hirdetési, reklám, illetve közvetítési jogokkal kapcsolatosan egy évnél hosszabb időre szerződést csak a döntéshozó szerv külön felhatalmazása alapján köthet.

(3) A (2) bekezdés szerinti, határozatlan vagy egy évnél hosszabb időre kötött szerződés megkötésétől számítva évente a döntéshozó szerv újabb felhatalmazása hiányában hatályát veszti. Ezen rendelkezést

az (1) bekezdés szerinti szerződésben szerepeltetni kell.

II. fejezet

A civil szervezetek végelszámolása, kényszer-végelszámolása és egyszerűsített törlési eljárása

2/A. A civil szervezet végelszámolása és kényszer-végelszámolása

9. § (1) A civil szervezet végelszámolására e törvény rendelkezései szerint kerül sor.

(2) Az egyesület jogutód nélkül történő megszűnése esetén – ha az egyesület nem fizetéseképtelen, és e törvény eltérő rendelkezést nem tartalmaz – végelszámolás lefolytatásának van helye.

(3) Ha az egyesület döntéshozó szerve határoz az egyesület jogutód nélküli megszűnéséről vagy határozatban megállapítja, hogy az egyesület megszűnt [Ptk. 3:48. § (1) bekezdés *a*) és *b*), 3:84. § *a*) pont], egyúttal határoz a végelszámolás elrendeléséről, megállapítja a végelszámolás kezdő időpontját és megválasztja a végelszámolót, illetve rendelkezik a civil szervezet vagyoni részesedésével működő jogalanyok, valamint a részvételével működő alapítvány vagy egyesület sorsáról is.

(4) A végelszámoló személyére és felelősségére a végelszámolás kezdő időpontjától alkalmazni kell a Ptk.-nak a jogi személy vezető tisztségviselőjével szembeni követelményeire és kizáró okokra vonatkozó általános szabályait, továbbá a civil szervezeti formánál a vezető tisztségviselőre meghatározott további előírásait.

(5) A végelszámoló esetleges visszahívásáról és új végelszámoló kijelöléséről – e törvényben foglalt kivételekkel – az határoz, aki a végelszámolót kijelölte.

9/A. § (1) A végelszámolás tárgya a civil szervezetnek az a vagyona, amellyel a civil szervezet a végelszámolás kezdő időpontjában rendelkezik, továbbá az a vagyon, amelyet ezt követően a végelszámolás folyamata alatt szerez, ide nem értve a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (a továbbiakban: Cstv.) 4. § (3) bekezdésében meghatározott vagyont.

(2) A végelszámolás nem határozható el a civil szervezet fizetéseképtelenségét megállapító végzés kézhezvételét követően, a felszámolás elrendelésével pedig a folyamatban lévő végelszámolás megszűnik.

(3) A végelszámolással kapcsolatos bírósági eljárásokra az e törvény által nem szabályozott kérdésekben a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) rendelkezéseit – a nemperes eljárás sajátosságaiból eredő eltérésekkel – kell alkalmazni.

9/B. § (1) A végelszámolás bejelentése – a 9/J. §-ban foglalt kivétellel – a végelszámoló feladata. A végelszámoló a végelszámolás megindítását változásbejegyzési kérelemben – űrlapon – köteles bejelenteni a bíróságának.

(2) A végelszámolással összefüggő bírósági eljárások lefolytatására a civil szervezetet nyilvántartó bíróság illetékes.

(3) A végelszámoló a végelszámolás megindításának nyilvántartásba vétele iránti kérelemben köteles bejelenteni a végelszámolás megindítását elrendelő határozat keltét, a végelszámolás kezdő időpontját, a végelszámoló nevét (cégnévét) és lakóhelyét (székhelyét), ha a végelszámoló nem természetes személy, akkor a nyilvántartási számát (cégjegyzékszámát) és a végelszámolási feladatok ellátására kijelölt természetes személy nevét és lakóhelyét, valamint a civil szervezet ügyintéző és képviseleti szerve megbízatásának megszűnését.

(4) A bíróság a végelszámolás megindításáról végzést hoz, amelynek közzétételéről a civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló törvényben meghatározott országos névjegyzék útján gondoskodik. A nyilvántartásban a „végelszámolás alatt”, illetve a „v. v. a.” tildatol fel kell tüntetni.

(5) A közzétételnek tartalmaznia kell:

a) a végelszámolás alá került civil szervezet nevét, székhelyét, adószámát, nyilvántartási számát, ha a jogutód nélküli megszűnés elhatározását megelőző két éven belül jogutódlás következett be, a jogelőd(ök) nevét, székhelyét és nyilvántartási számát,

b) a (3) bekezdésében foglalt adatokat,

c) a hitelezőknek szóló felhívást, hogy követeléseiket a közzétételtől számított negyven napon belül a végelszámolónak jelentsék be.

(6) A végelszámoló a végelszámolás közzétételétől számított tizenöt napon belül – szükség szerint – értesíti a végelszámolás megindításáról

a) az ingatlanügyi hatóságot a végelszámolás tényének bejegyzése érdekében,

b) ha a civil szervezet valamely vagyontárgya országos közhiteles vagy közérdekből vezetett nyilvántartásban szerepel, e nyilvántartást vezető szervezetet,

c) a területileg illetékes állami munkaerő-piaci szervezetet,

d) a környezetvédelmi és természetvédelmi hatóságot arról, hogy maradtak-e fenn környezeti károsodások, környezeti terhek, amelyekből bírságfizetési vagy egyéb fizetési kötelezettség, a károsodások elhárításához, illetve a terhek rendezéséhez szükséges kiadás származhat,

e) a civil szervezet pénzforgalmi számláit vezető valamennyi pénzforgalmi szolgáltatót,

f) a civil szervezet vagyoni részvételével működő jogalanyok vezető tisztségviselőit,

g) a civil szervezet által vagy ellen indított és folyamatban lévő hatósági és bírósági eljárásokban az eljáró hatóságot vagy bíróságot.

9/C. § (1) A végelszámolás kezdő időpontjában – ideértve a 9/J. § szerinti esetet is – a civil szervezet vezető tisztségviselőjének megbízatása megszűnik. A végelszámolás kezdő időpontjától a civil

szervezet önálló képviseleti joggal rendelkező vezető tisztségviselőjének a végelszámoló minősül.

(2) A végelszámolás kezdő időpontját követő harminc napon belül a civil szervezet korábbi vezető tisztségviselője

a) a folyamatban lévő ügyekről a végelszámolót tájékoztatja,

b) a nem selejtehető, a titkos minősítésű, a számviteli és az adóügyi iratokról iratjegyzéket készít, és azokat, valamint az irattári anyagokat a végelszámolónak átadja,

c) a végelszámoló díjazása esetén a végelszámoló díjának és költségterítésének kifizetéséhez előre láthatóan szükséges összegre tartalékot képez, és azt a pénzforgalmi számlájára befizeti, ott elkülönítetten tartja nyilván,

d) a végelszámolás megindításáról a munkavállalókat, valamint a munka törvénykönyvében meghatározott szakszervezeteket, az üzemi tanácsot (üzemi megbízottat) haladéktalanul tájékoztatja.

(3) A (2) bekezdésben foglaltakat megfelelően alkalmazni kell akkor is, ha a végelszámoló a korábbi vezető tisztségviselő.

(4) A végelszámoló a végelszámolás során a civil szervezet vagyoni helyzetét felméri, követeléseit behajtja, tartozásait kiegyenlíti, jogait érvényesíti és kötelezettségeit teljesíti, vagyoni eszközeit pedig szükség esetén értékesíti. A végelszámolás közzétételét követően a civil szervezetnek haladéktalanul el kell különítenie az eljárás költségeinek fedezetét.

(5) Ha a végelszámolás a megindításának évében nem fejeződik be, a végelszámoló a számviteli törvényben meghatározott üzleti évenként köteles elkészíteni a számviteli törvény szerinti beszámolót és az adóbevallást annak feltüntetésével, hogy a civil szervezet végelszámolás alatt áll. A végelszámoló továbbá évente tájékoztatót készít a döntéshozó szerv és a bíróság részére, amelyben bemutatja a végelszámolás alatt álló civil szervezet helyzetét, annak okát, hogy az eljárás befejezésére miért nem került még sor, továbbá tájékoztatást ad az eljárás befejezésének várható időpontjáról is.

(6) A végelszámolást a végelszámolás kezdő időpontjától számított legkésőbb három éven belül be kell fejezni.

9/D. § (1) A civil szervezet hitelezői a követeléseiket a végelszámolás megindításának közzétételét követő negyven napon belül jelenthetik be a végelszámolónak. A bejelentés akkor is szükséges, ha a civil szervezettel szemben a követeléssel kapcsolatban hatósági vagy bírósági eljárás van folyamatban. A bejelentés elmulasztása vagy késedelmes teljesítése nem jár jogvesztéssel, de a zárómérleg és a vagyonfelosztási határozat elfogadását követően hitelezői igényt már csak a megszűnt jogi személy tartozásaiért történő helytállásra vonatkozó szabályok szerint lehet érvényesíteni.

(2) A végelszámoló a hitelezői igénybejelentési határidő elteltét követő tizenöt napon belül a követelése-

sekről jegyzéket készít, ezen belül külön kimutatja az elismert és a vitatott hitelezői igényeket. A követelések jegyzékét a végelszámoló további tizenöt napon belül benyújtja a bírósághoz. A vitatott hitelezői igények hitelezőit a végelszámoló a követelésük ilyen minősítéséről ugyanezen időtartam alatt értesíti.

(3) Az a hitelező, akinek bejelentett követelését a végelszámoló vitatja, igényét a végelszámoló értesítésének kézhezvételétől számított harmincnapos határidőn belül a bíróság előtt perben érvényesítheti, ennek megindítását a végelszámolónál igazolnia kell.

(4) A végelszámoló a vitatott igények fedezetére köteles lekötött tartalékot képezni.

9/E. § (1) A végelszámoló végelszámolási nyitómérleget készít, majd a hitelezők igénybejelentésére nyitva álló határidő elteltét követően – legfeljebb hetvenöt napon belül – a hitelezői követelések jegyzékéből kiindulva – szükség szerint – korrigálja a végelszámolási nyitómérleget (korrigált végelszámolási nyitómérleget készít), amelyet a civil szervezet döntéshozó szerve elé terjeszt.

(2) Ha a végelszámoló a korrigált végelszámolási nyitómérleg alapján azt állapítja meg, hogy a civil szervezet vagyona a hitelezők követeléseinek fedezetére nem elegendő, és a hiányzó összeg harminc napon belül nem pótolható, haladéktalanul köteles felszámolási eljárás lefolytatására irányuló kérelmet benyújtani. A felszámolás iránti kérelem előterjesztéséhez a döntéshozó szerv hozzájárulására nincs szükség, de a végelszámolónak a döntéshozó szervet a felszámolás kezdeményezéséről haladéktalanul tájékoztatnia kell.

9/F. § (1) A végelszámoló jogszabálysértő intézkedése vagy mulasztása miatt a sérelmet szenvedett fél a végelszámoló eljárásának időtartama alatt a tudomásszerzéstől számított nyolc napon belül, de legfeljebb az intézkedéstől vagy a mulasztás bekövetkezésétől számított hatvan napon belül a civil szervezetet nyilvántartó bíróságnál végelszámolási kifogással élhet.

(2) Végelszámolási kifogásnak van helye akkor is, ha a végelszámoló a civil szervezet bármely hitelezőjének kérésére a hitelezői igénybejelentés határidejének lejártától számított harminc napon belül nem ad tájékoztatást arról, hogy követelését elismeri-e, illetve, hogy a kifizetés mikorra várható.

(3) A bíróság a végelszámolási kifogás felől – a végelszámoló észrevételének beszerzését követően – soron kívül határoz. Ha a kifogás elbírálása során a felek meghallgatása vagy bizonyítás felvétele szükséges, a bíróság a kifogásolt intézkedés végrehajtásának felfüggesztését is elrendelheti.

(4) Ha a bíróság a végelszámolási kifogást megalapozottnak találja, a végelszámoló intézkedését megsemmisíti és az eredeti állapot helyreállítására kötelezi, vagy – ha ez lehetséges – az eredeti állapotot határozatával helyreállítja. Ha a végelszámoló mulasztott, a bíróság a végelszámolót intézkedés megtételére kötelezheti. A bíróság az alaptalan végelszámolási kifogást végzésével elutasítja.

(5) A végelszámolási kifogás tárgyában hozott végzés ellen külön fellebbezésnek van helye.

9/G. § (1) A végelszámoló a végelszámolás befejezésekor elkészíti és – a civil szervezetnél működő felügyelőbizottság vagy más ellenőrzésre feljogosított szerv, illetve könyvvizsgáló jelentésével együtt – a döntéshozó szerv elé terjeszti jóváhagyásra

a) az adóbevallásokat,

b) a végelszámolás utolsó üzleti évről készült számviteli törvény szerinti beszámolót,

c) a vagyonfelosztási javaslatot, amelyben a végelszámoló díjának mértékére is indítványt tesz,

d) a végelszámolási időszak esetleges gazdasági eseményeinek bemutatásáról szóló összefoglaló értékelést (zárójelentést), valamint

e) a civil szervezet vagyoni részesedésével működő jogalanyok sorsára vonatkozó javaslatot.

(2) A döntéshozó szerv az előterjesztett iratok, illetve a vagyonfelosztás tárgyában határozatot hoz. A határozatban – szükség esetén – rendelkezni kell a végelszámoló díjáról és a végelszámolás költségeinek, köztük az iratanyag őrzésének és a civil szervezet megszűnésével kapcsolatban felmerülő egyéb költségeknek a viseléséről is. A döntéshozó szerv továbbá dönt a felosztott vagyon kiadásának időpontjáról, amelynek lebonyolítására a végelszámoló köteles. A vagyon kiadására nem kerülhet sor a civil szervezet törlésére vonatkozó végzés meghozatalát megelőzően.

(3) A végelszámoló köteles gondoskodni a civil szervezet iratanyagának elhelyezéséről. Az ezzel kapcsolatos költségeket és a megszűnés utáni iratörzés költségeit a vagyonfelosztási javaslatban fel kell tüntetni. A vagyonfelosztás során úgy is meg lehet állapodni, hogy a civil szervezet iratanyagának őrzését (ingyenesen vagy ellenérték fejében) a tagok (alapítók) valamelyike vállalja.

(4) A végelszámoló a társadalombiztosítási jogszabályban meghatározott módon adatszolgáltatást köteles teljesíteni a biztosítottak jogviszonyára vonatkozó nyugdíj-biztosítási adatokról.

(5) A végelszámolást nem lehet addig befejezni, amíg a civil szervezetnek olyan ismert követelése vagy tartozása áll fenn, amelyről a vagyonfelosztási határozatban nem rendelkeztek. Nem lehet befejezni a végelszámolást továbbá akkor sem, ha a civil szervezettel szemben hatósági vagy bírósági eljárás van folyamatban. A végelszámolás befejezésére csak akkor kerülhet sor, ha az adott eljárás megszűnt vagy a civil szervezet a fél személyében bekövetkező változás miatt az eljárásnak többé nem alanya.

(6) A civil szervezet törlése iránt a végelszámoló nyújt be kérelmet.

(7) A civil szervezet a végelszámolási eljárás során bármikor – a civil szervezet törlésére irányuló kérelem benyújtásáig – elhatározhatja a végelszámolás megszüntetését és a civil szervezet működésének továbbfolytatását.

9/H. § Ha a végelszámoló a szervezet korábbi képviselőjével nem tud kapcsolatba lépni, hitele-

zói követelés bejelentésére nem került sor, a civil szervezetnek nincs munkavállalója, a végelszámoló haladéktalanul intézkedik a 9/L. § (4) bekezdése szerinti adatok és igazolások beszerzéséről, és a 9/L. § (4) bekezdésében előírt körülmények fennállása esetén – a 9/G. § (1) bekezdésben meghatározott iratok benyújtásának kötelezettsége nélkül – kezdeményezi a civil szervezet nyilvántartásból való törlését. Ebben az esetben a bíróság a végelszámolót kötelezi a civil szervezet iratainak elhelyezésére és ennek megtörténtének igazolására.

9/I. § (1) Ha a bíróság azt észleli, hogy a végelszámoló a kötelezettségeit nem teljesíti – ideértve a bíróság által határozatban megjelölt kötelezettséget is –,

a) határidő tűzésével és pénzbírság terhe mellett felhívja a mulasztás pótlására, és ennek eredménytelensége esetén

b) 100 000 forinttól 900 000 forintig terjedő, ismételten is kiróható pénzbírsággal sújtja.

(2) A bíróság az (1) bekezdés szerint pénzbírsággal sújtja a civil szervezet korábbi vezető tisztségviselőjét, ha tudomást szerez arról, hogy nem teljesíti a 9/C. § (2) bekezdésében foglalt kötelezettségét.

(3) Az (1) bekezdés szerinti intézkedések eredménytelensége esetén a bíróság új végelszámolót jelöl ki a felszámoló névjegyzékből, a korábbi végelszámoló nyilvántartásból való törlése mellett.

9/J. § (1) Ha bírósági határozat folytán kell a végelszámolást lefolytatni, továbbá, ha a végelszámolást egyszerűsített törlési eljárás előzte meg, a végelszámolás kényszer-végelszámolásként kerül lefolytatásra.

(2) Az alapítvány kényszer-végelszámolásának van helye – ha az alapítvány nem fizetésektelen, és e törvény eltérő rendelkezést nem tartalmaz – abban az esetben,

a) ha a bíróság az ügyész indítványára vagy az alapító kérelmére megállapítja, hogy az alapítvány megszűnt [Ptk. 3:48. § (1) bekezdés *a)*, *b)* pontja és 3:403. § (1) bekezdés *a)* pontja] vagy

b) ha a bíróság az ügyész keresete vagy az alapító kérelme – a civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló 2011. évi CLXXXI. törvény (a továbbiakban: Cnytv.) 59. § (5) bekezdésében meghatározott esetben az alapító keresete alapján – alapján megállapítja, hogy az alapítvány megszűnt [Ptk. 3:403. § (1) bekezdés *b)* és *c)* pontja].

(3) Kényszer-végelszámolás esetén a bíróság a végelszámolás megindításáról szóló, a 9/B. § (4) bekezdés szerinti végzést hivatalból hozza meg, és – a vezető tisztségviselő nyilatkozatása után – kijelöli a végelszámolót. A bíróság végelszámolónak elsősorban a civil szervezet bejegyzett vezető tisztségviselőjét jelöli ki. Ha a bejegyzett vezető tisztségviselő nem jelölhető ki vagy kijelölésének mellőzését alapos okkal kéri, a bíróság a felszámoló névjegyzékből jelöli ki a végelszámolót.

(4) A kényszer-végelszámolásra a civil szervezet végelszámolására vonatkozó szabályokat kell alkalmazni, azonban a civil szervezet nem dönthet a továbbműködéséről, illetve a kényszer-végelszámolás megszüntetéséről.

(5) A bíróság a civil szervezet törlésével egyidejűleg a végelszámolónak – ha a végelszámolót a bíróság a felszámoló névjegyzékből jelölte ki – az eljárásban meg nem térült és igazolt készkiadásait (ideértve a számlában áthárított általános forgalmi adót is) legfeljebb 30 000 forint összeghatárig, továbbá legfeljebb 20 000 forint munkadíjat és a díjat terhelő általános forgalmi adót a központi költségvetés terhére megfizeti. A Fővárosi Törvényszék Gazdasági Hivatala (a továbbiakban: Gazdasági Hivatal) minden negyedév utolsó munkanapján összesíti ezeket a kifizetéseket, és az erről szóló kimutatást az államháztartásért felelős miniszter részére megküldi, hogy a tárgynegyedévben milyen pénzüsszagra áll fenn a központi költségvetési fizetési kötelezettség. A kimutatás alapján az államháztartásért felelős miniszter a központi költségvetés terhére ezt az összeget elkülönített számlán a Gazdasági Hivatal rendelkezésére bocsátja. A Gazdasági Hivatal a pénzüsszeg beérkezését követő 15 napon belül teljesíti a végelszámolók részére az e bekezdés alapján járó kifizetéseket. A Gazdasági Hivatal központi költségvetéssel történő elszámolásának, valamint a pénzüsszeg folyósításának részletes szabályait az államháztartásért felelős miniszter rendeletben állapítja meg.

2/B. A civil szervezet egyszerűsített törlési eljárása

9/K. § (1) Egyszerűsített törlési eljárásnak van helye

a) egyesület esetében, ha

aa) a bíróság az ügyész keresete alapján megszünteti [Ptk. 3:48. § (1) bekezdés *d)* pontja],

ab) a bíróság az ügyész keresete alapján megállapítja, hogy az egyesület megszűnt [Ptk. 3:48. § (1) bekezdés *a)*, *b)* pontja és 3:84. § *a)* és *b)* pontja],

b) alapítvány esetében, ha

ba) a bíróság az ügyész keresete alapján megszünteti [Ptk. 3:48. § (1) bekezdés *d)* pontja],

bb) a bíróság az ügyész indítványára vagy az alapító kérelmére megállapítja, hogy az alapítvány megszűnt [Ptk. 3:48. § (1) bekezdés *a)*, *b)* pontja és 3:403. § (1) bekezdés *a)* vagy *c)* pontja], vagy

bc) a bíróság az ügyész keresete vagy az alapító kérelme – a Cnytv. 59. § (5) bekezdésében meghatározott esetben az alapító keresete – alapján megállapítja, hogy az alapítvány megszűnt [Ptk. 3:403. § (1) bekezdés *b)* pont],

feltéve hogy az *a)* vagy *b)* pont szerinti eljárás során nem került fel adat arra nézve, hogy a civil szervezetnek vagyona van vagy a civil szervezet fennállása során adószámmal nem rendelkezett, illetve nem rendelkezik.

(2) Az e cím szerinti bírósági eljárásokban az e törvény által nem szabályozott kérdésekben a Pp. rendelkezéseit – a nemperes eljárás sajátosságaiból eredő eltérésekkel – kell alkalmazni.

(3) Az e cím szerinti eljárások lefolytatására a civil szervezetet nyilvántartató bíróság illetékes.

(4) Ha a bíróság a civil szervezetet megszünteti vagy a civil szervezet megszűnését állapítja meg, a civil szervezetet nyilvántartó bíróság a határozat alapján a nyilvántartásba haladéktalanul bejegyzi megszüntetés esetén a „megszüntetve”, megszűnés megállapítása esetén pedig a „megszűnt” toldatot.

(5) Ha a civil szervezet fennállása során adószámmal rendelkeztetett vagy rendelkezik, az (1) bekezdésben meghatározott határozatok indokolásának a Pp. 221. §-ában foglaltakon túl tartalmaznia kell az arra való utalást, hogy az eljárás során a civil szervezet vagyona vonatkozó adat merült-e fel.

(6) Egyszerűsített törlési eljárásnak van helye az egyesület kérelmére akkor is, ha az egyesület elhatározza megszüntetését vagy megállapítja, hogy megszüntetésének anyagi jogi feltételei bekövetkeztek és fennállása alatt adószámmal nem rendelkezett, illetve nem rendelkezik.

(7) Ha az eljárás folytatásának van helye, a bíróság az (1) bekezdés szerinti jogerős határozat kézhezvételétől vagy a (6) bekezdésben meghatározott kérelem elbírálásától számított öt napon belül a bíróságok központi internetes oldalán hirdetményt tesz közzé, amelyben – szükség esetén – felhívja a civil szervezetnek a nyilvántartásba bejegyzett képviselőit, hogy a bíróság részére negyvenöt napon belül jelentsék be idézési címüket. A bíróság egyben felhívást tesz közzé arra vonatkozóan, hogy akinek

a) a civil szervezettel szemben követelése van – ideértve a számviteli törvény szerinti függő követelést is –,

b) tudomása van arról, hogy a civil szervezet ellen bírósági, közjegyzői vagy más hatósági eljárás van folyamatban vagy

c) a civil szervezet tulajdonában lévő eszköz van a birtokában vagy a civil szervezet vagyontárgyára vonatkozó jog jogosultjaként van bejegyezve, valamely vagyontárgyat illetően a javára, illetve érdekében tény van feljegyezve vagy a civil szervezet vagyontárgyára tarthatna igényt, azt negyvenöt napon belül jelentse be a bíróságnak.

(8) Ha a (7) bekezdésben foglalt határidőn belül a civil szervezet vagyona vonatkozó adat nem merül fel, a bíróság hivatalból megindítja az egyszerűsített törlési eljárást, a nyilvántartásból törli a „megszűnt” vagy a „megszüntetve” toldatot és bejegyzi az egyszerűsített törlési eljárás megindítására utaló „törles alatt” toldatot. A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak helye nincs.

9/L. § (1) A bíróság az egyszerűsített törlési eljárás elrendelését követő öt munkanapon belül az egyszerűsített törlési eljárás megindításáról értesíti

a) az ügyészséget,

b) a civil szervezet székhelye szerint illetékes adó- és vámhatóságot, társadalombiztosítási igazgatási szervet,

c) a civil szervezet székhelye szerint illetékes végrehajtót (végrehajtókat),

d) a Magyar Bírósági Végrehajtói Kamarát az önálló bírósági végrehajtók által intézett bírósági és közigazgatási végrehajtási ügyekről vezetett nyilvántartás adatairól történő adatszolgáltatás érdekében [a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény 253/E. § (5) bekezdés],

e) – ha a nyilvántartásában szerepel – a civil szervezet számláit vezető pénzforgalmi szolgáltatókat, és

f) az ingatlanügyi hatóságot.

(2) Az értesítésnek tartalmaznia kell:

a) a bíróság nevét, székhelyét,

b) a civil szervezet nevét, székhelyét, nyilvántartási számát,

c) felhívást arra vonatkozóan, hogy a civil szervezettel kapcsolatos rendelkezésére álló információkat a bíróságnak hatvan napon belül jelentse be.

(3) A civil szervezet székhelye szerint illetékes adó- és vámhatóságnak és a társadalombiztosítási igazgatási szervnek szóló értesítésnek tartalmaznia kell azt a felhívást, hogy a civil szervezet vele szemben fennálló tartozását, a szervezettel szemben folyó eljárást jelentse be, valamint adjon tájékoztatást arra vonatkozóan, hogy a civil szervezetnek van-e munkavállalója. Az adóhatóságnak szóló értesítésnek tartalmaznia kell azt is, hogy az adóhatóság értesítse a bíróságot arról, hogy a záró adóellenőrzést lefolytatta.

(4) Ha a bíróság által előírt határidőben

a) a civil szervezettel szemben a bíróságnál követelés bejelentésére nem került sor és ellene bírósági, közjegyzői vagy más hatósági eljárás nincs folyamatban,

b) a civil szervezet fellelhető vagyona vonatkozóan érdemi adat nem merül fel,

c) az adó- és vámhatóság és a társadalombiztosítási igazgatási szerv a bíróságot arról tájékoztatja, hogy eljárás nincs folyamatban, valamint a civil szervezetnek nincs munkavállalója,

d) a végrehajtó vagy a Magyar Bírósági Végrehajtói Kamara a bíróságot arról tájékoztatja, hogy tudomása szerint végrehajtási eljárás nincs folyamatban – ide nem értve az ügyviteli befejezéssel lezárt ügyeket –, a bíróság a civil szervezetet törli a nyilvántartásból, egyidejűleg rendelkezik arról, hogy a civil szervezet fellelhető iratainak elhelyezéséről a szervezet volt képviselője, illetve alapítvány esetén a korábbi kurátor vagy a korábbi kuratórium tagja, ennek hiányában vagy az egyesület bármely fellelhető tagja, illetve az alapítvány bármely fellelhető alapítója gondoskodjon és ennek megtörténtét a bíróságnak igazolja, valamint az iratok őrzésének helyéről nyilatkozatot tegyen.

9/M. § Ha az e cím szerinti eljárások során a civil szervezet vagyona vonatkozóan érdemi adat

merül fel vagy a civil szervezettel szemben a bíróságnál követelés bejelentésére került sor, ellene bírósági, közjegyzői vagy más hatósági eljárás van folyamatban, a bíróság az e címben meghatározott eljárási cselekmények helyett dönt a végelszámolás elrendeléséről, a végelszámoló kijelöléséről és a civil szervezet vagyoni részesedésével működő jogalanyok, valamint a részvételével működő alapítvány vagy egyesület sorsáról.

9/N. § A 9-9/M. § szerinti nemperes eljárás során bírósági titkár önállóan, önálló aláírási joggal eljárhat.

2/C. A civil szervezet csődeljárásának és felszámolási eljárásának különös szabályai

10. § (1) A civil szervezet csődeljárására és felszámolási eljárására – törvény eltérő rendelkezése hiányában – a Cstv.-t az e §-ban foglalt eltérésekkel kell alkalmazni. A csődeljárás és a felszámolási eljárás lefolytatására a civil szervezetet nyilvántartó bíróság illetékes.

(2) Ahol a Cstv. vagy más törvény

a) cégjegyzéket említ, ott a civil szervezetek vonatkozásában a civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló törvényben meghatározott nyilvántartást,

b) az adós cégjegyzékszámát említi, ott a civil szervezet nyilvántartási számát,

c) a végzés vagy a végzés kivonata Cégek Közlönyben (a Cégek Közlöny honlapján) történő közzétételét említi, ott a civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló törvényben meghatározott országos névjegyzék – Országos Bírósági Hivatal által működtetett – internetes felületét kell érteni.

(3) A Cstv. 27. § (2) bekezdés *a)* pontjában meghatározottak helyett a bíróság a civil szervezet fizetéseképtelenségét akkor állapítja meg, ha a civil szervezet szerződésen alapuló nem vitatott vagy elismert tartozását a teljesítési idő lejártát követő hatvan napon belül sem egyenlítette ki vagy nem vitatta és az ezt követő hitelezői írásbeli fizetési felszólítására sem teljesítette. Fizetéseképtelenség nem állapítható meg, ha a civil szervezet nem vitatott vagy elismert tartozását meghaladóan állami vagy önkormányzati szerv felé nem vitatott vagy elismert követelése áll fenn költségvetési támogatási jogviszony keretében.

(4) A csőd- vagy felszámolási eljárás elrendelésekor a civil szervezet köteles haladéktalanul elkülöníteni az eljárás dologi és személyi ráfordításait fedező összeget.

(5) A Cstv. 27. § (2) bekezdés *a)* és *b)* pontja szerinti esetekben a bíróság a civil szervezet kérelmére a Cstv. 26. § (3) bekezdésének alkalmazása helyett legfeljebb kilencvennapos fizetési haladékot adhat

és egyben reorganizációs terv készítését rendeli el. A bíróság a fizetéseképtelenséget megállapítja, ha a civil szervezet a határidő leteltekor a reorganizációs tervet nem nyújtja be vagy ahhoz nem csatolja a hitelezőkkel kötött megállapodást az adósságok rendezéséről, továbbá a vagyonihiány és forráshiány megszüntetésére a civil szervezet döntéshozó szerve által hozott döntéseket.

(6) A fizetéseképtelenség megállapításának az (5) bekezdés szerinti időtartamú halasztására legfeljebb háromévenként, de egy eljárásban egy alkalommal kerülhet sor.

(7) Civil szervezet elnevezésében a csődeljárás alatt (rövidített névben a „cs.a.”) vagy a felszámolás alatt (rövidített névben az „f.a.”) toldatot, a csődeljárás megindítását, a csődeljárás elrendelését, a felszámolási eljárás elrendelését és az említett eljárások jogerős befejezését a nyilvántartásban is fel kell tüntetni. A nyilvántartásba be kell jegyezni az eljárás nevét, kezdő, illetve befejező időpontját, továbbá a vagyonszelvényre vagy felszámolóra vonatkozó adatokat (név, lakóhely, jogi személy esetén székhely, levelezési cím).

2/D. A jogutód nélkül megszűnt civil szervezet fennmaradó vagyonára vonatkozó különös szabályok

10/A. § (1) A jogutód nélkül megszűnt civil szervezet fennmaradt pénzbeli vagyona, a létesítő okirat eltérő rendelkezése, valamint – alapítvány esetében – az alapító eltérő rendelkezése hiányában a civil szervezetek támogatására való felhasználás céljából a Nemzeti Együttműködési Alapot illeti meg, amelyet a 73. § (2) bekezdés *a)* pontja alapján kijelölt szerv kezel. A vagyon felhasználására vonatkozó adatokat a Civil Információs Portálon nyilvánosságra kell hozni.

(2) A civil szervezet végelszámolása, illetve felszámolási eljárása befejeztével – a (3) és (4) bekezdésekben meghatározott vagyonelemek kivételével – a jogutód nélkül megszűnt civil szervezet létesítő okirat vagy jogszabály eltérő rendelkezése, illetve – alapítvány esetében – az alapító eltérő rendelkezése hiányában megmaradt nem pénzbeli vagyonáról a végelszámoló, illetve a felszámoló kimutatást készít, amelyet megküld a Nemzeti Együttműködési Alap Tanácsa részére. A Tanács az (5) bekezdés szerinti eljárásban gondoskodik a nem pénzben rendelkezésre álló vagyonra vonatkozó pályázati eljárás lefolytatásáról.

(3) A jogutód nélkül megszűnt civil szervezet, létesítő okirat eltérő rendelkezése, továbbá – alapítvány esetében – az alapító eltérő rendelkezése hiányában megmaradt vagyonából a Nemzeti Földalapról szóló törvény szerinti földrészletet a bíróság az állam tulajdonába adja és elrendeli a Nemzeti Földalapot kezelő szerv részére történő átadását.

(4) A jogutód nélkül megszűnt civil szervezet, létesítő okirat eltérő rendelkezése, továbbá – alapítvány

esetében – az alapító eltérő rendelkezése hiányában megmaradt vagyonából a kulturális javakról szóló törvény szerinti gyűjteményt, művészeti alkotást, műkincset és egyéb műtárgyat a bíróság az állam tulajdonába adja, és e vagyonelemek az állami vagyronról szóló törvény szerinti tulajdonosi joggyakorló által kiírt pályázattal, ellenérték nélkül, közgyűjtemény vagyonelemzésébe kerülnek.

(5) A (2) bekezdés szerinti nem pénzbeli vagyont a bíróság – a végelszámoló, illetve felszámoló, a Nemzeti Együttműködési Alap Tanácsához tett bejelentését követően, a Nemzeti Együttműködési Alap Tanácsa által kijelölt kollégium döntése alapján meghirdetett és elbírált, nyilvános pályázaton nyertes civil szervezet részére történő tulajdonba adásra vonatkozó javaslata figyelembevételével – civil szervezet tulajdonába adja.

(6) Ha az (5) bekezdés szerinti eljárás – a végelszámoló, illetve a felszámoló, a Nemzeti Együttműködési Alap Tanácsához tett bejelentésétől számított – 6 hónapon belül nem vezet eredményre, a bíróság – a felszámoló, illetve a végelszámoló az (5) bekezdés szerinti eljárás sikertelenségéről tett bejelentését követően – a vagyont az állam tulajdonába adja, az állami tulajdonosi joggyakorló számára történő vagyonátadással összefüggő intézkedéseket a végelszámoló, illetve a felszámoló teszi meg.

(7) Az (1)–(5) bekezdés szerinti rendelkezéseket kell alkalmazni arra az esetre is, ha a civil szervezet jogutód nélküli megszűnése esetére a létesítő okirat vagy – alapítvány esetében – az alapító rendelkezik a fennmaradó vagyon sorsáról, de az e rendelkezésben kijelölt szervezet

a) jogutód nélkül megszűnt

b) jogutód nélküli megszüntetését eredményező eljárás van ellene folyamatban, vagy

c) a vagyont nem veszi át.

2/E. Vagyonrendezési eljárás

10/B. § (1) Az e §-ban foglalt eltérésekkel a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (a továbbiakban: Ctv.) szerinti vagyonrendezési eljárást kell lefolytatni, ha a civil szervezet törlését követően olyan vagyontárgy kerül elő, amelynek a törölt civil szervezet ellen végrehajtási eljárás van folyamatban (a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény 46. §), a végrehajtási eljárás alatt nem kezdeményezhető vagyonrendezési eljárás a lefoglalt vagyontárgy vonatkozásában.

(2) Ahol a Ctv. Céglétesítésben való közzétételről rendelkezik, ott a bíróság a bíróságok központi internetes oldalán teszi közzé a végzést.

(3) A vagyonrendező díjazására a 9/J. § (5) bekezdésben meghatározott díjazási szabályokat kell alkalmazni.

III/A. fejezet

A civil szervezetek egyesülése, szétválása

10/C. § (1) A civil szervezet jogutóddal történő megszűnésére (egyesülésére, szétválására) e fejezet rendelkezéseit kell alkalmazni.

(2) A civil szervezet döntéshozó szerve határoz a jogutódlással történő megszűnéséről.

(3) A döntéshozó szerv a civil szervezet ügyvezetésének – ha a civil szervezetnél felügyelőbizottság működik –, a felügyelőbizottság által véleményezett előterjesztése alapján állapítja meg, hogy a civil szervezet tagjai, illetőleg alapítói egyetértenek-e a jogutódlással történő megszűnés szándékával.

(4) Ha a döntéshozó szerv tagjai a jogutódlással történő megszűnés szándékával egyetértenek, a döntéshozó szerv meghatározza a vagyommérleg-tervezetek fordulónapját, – kötelező könyvvizsgálat esetén – dönt a könyvvizsgáló személyéről és megbízza a civil szervezet ügyvezetését a jogutódlással történő megszűnéséről szóló döntés meghozatalához szükséges egyéb – jogszabály által meghatározott vagy a döntéshozó szerv által előírt – okiratok elkészítésével.

(5) A tagok, alapítók a (4) bekezdés szerinti eljárásban kinyilvánított és részükre tájékoztatásként írásban átadott jogutódlással történő megszűnéssel kapcsolatos döntések kézhezvételétől számított harminc napon belül írásban nyilatkozhatnak arról, ha nem kívánnak a jogutód civil szervezet tagjává, alapítójává válni. Ilyen nyilatkozat hiányában úgy kell tekinteni, hogy a tag, alapító a jogutód civil szervezet tagjává, alapítójává kíván válni.

(6) Az alapítvány alapítója az egyesülés és a szétválás során a jogutód alapítvány alapítói jogának gyakorlására az alapítványra vonatkozó szabályok szerint más személyt, illetve alapítványi szervet is kijelölhet vagy a jogutód alapítványban őt megillető alapítói jogot másra átruházhatja.

(7) A jogutódlással történő megszűnés elhatározásáról a döntéshozó szerv döntését követő 15 napon belül tájékoztatni kell a civil szervezetnél működő munkavállalói érdek-képviselési szervezetet.

10/D. § (1) A jogutódlással történő megszűnés során a vagyommérleg-tervezetre, a hitelezőkkel kapcsolatos eljárásra, a végleges vagyommérlegre az egyes jogi személyek átalakulásáról, egyesüléséről, szétválásáról szóló törvény rendelkezéseit kell alkalmazni azzal, hogy a hitelezőkkel kapcsolatos eljárás során a céglétesítésben közzététel és a törvényességi felügyeleti eljárás szabályai helyett a civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

(2) A jogutódlással történő megszűnés a jogutódlással megszűnő civil szervezettel szemben fennálló követeléseket nem teszi lejárttá. A jogelődöt megillető jogszabályban biztosított jogok és kedvezmények a jogutódot is megilletik, ha a jogszabályban biztosított jogok és kedvezmények megszerzésének feltételei a jogutódnál továbbra is fennállnak. Ha a jogok és ked-

vezmények megszerzésének az feltétele, a jogutód létrejötte időpontjának megállapítása során a jogelőd létrejötte időpontját, a közhasznú jogállás 32. § (4) és (5) bekezdése szerinti feltételeinek megítélése során a jogutód létrejöttét megelőző évek vonatkozásában pedig a jogelőd adatait kell figyelembe venni.

(3) Ha a bíróság a jogutódlással történő megszűnés bejegyzését megtagadja, a jogutódlással megszűnni kívánó civil szervezet működik tovább.

10/E. § (1) Az egyesüléssel kapcsolatos döntéshozatal során az egyesülni kívánó civil szervezetek összevontan is eljárhatnak, az egyes egyesülő civil szervezetek döntéseit azonban ilyenkor is külön-külön kell meghozni.

(2) Az egyesülés során készített egyesülési terv része az egyesülő és a jogutód civil szervezet vagyonmérleg-tervezete és az egyesülési szerződés. Az egyesülő civil szervezetek vezető tisztségviselői – ha a civil szervezetek döntéshozó szervei valamennyi civil szervezet esetében az egyesülés mellett foglaltak állást – egymással együttműködve és a döntéshozó szervek döntései alapján elkészítik az egyesülési szerződés tervezetét, amelyben meg kell határozni:

a) az egyesülő civil szervezet típusát, nevét, székhelyét és nyilvántartási számát, a létrejövő (jogutód) civil szervezet nevét és székhelyét,

b) az egyesülés módját (összeolvadás vagy beolvadás),

c) beolvadás esetében az átvevő civil szervezet létesítő okiratában szükséges módosítások tervezetét,

d) összeolvadás esetében az új civil szervezet létesítő okiratának tervezetét,

e) amit az egyesülésben részt vevő civil szervezetek döntéshozó szervei szükségesnek tartanak.

(3) Nem egyesülhet más egyesülettel az az egyesület, illetve nem egyesíthető más alapítvánnyal az az alapítvány, amely felszámolás, jogutód nélküli megszüntetési eljárás alatt áll, vagy ha a büntetőügyben eljáró bíróság vagy ügyész az egyesületet, illetve alapítványt vagy a bíróságot arról értesíti, hogy az egyesülettel, illetve alapítvánnyal szemben a külön törvényben meghatározott büntetőjogi intézkedés alkalmazására kerülhet sor. Az egyesület más egyesülettel való egyesülését csak akkor határozhatja el, illetve az alapítvány más alapítvánnyal való egyesítése csak akkor rendelhető el, ha a létesítő okirat szerinti induló tőkét teljes egészében az egyesület, illetve az alapítvány rendelkezésére bocsátották.

10/F. § (1) A civil szervezetek szétválása során a jogelőd civil szervezet tagja, alapítója akár valamennyi jogutódban tagként, alapítóként vehet részt.

(2) A szétválás során készített szétválási terv része a szétváló és a jogutód civil szervezet vagyonmérleg-tervezete és a szétválási szerződés. A szétválási szerződést a döntéshozó szerv döntései alapján a vezető tisztségviselők készítik el. Ebben meg kell határozni:

a) a szétváló civil szervezet típusát, nevét, székhelyét és nyilvántartási számát és a létrejövő civil szervezetek nevét és székhelyét,

b) a szétválás módját (különválás, kiválás),

c) a vagyonmegosztási javaslatot, vagyis a jogelőd vagyonának a jogutódok közti megosztásának tervezett arányát,

d) az egyes jogosítványok, illetve kötelezettségek, valamint a folyamatban lévő peres és nemperes ügyek és hatósági eljárások tekintetében a jogutód nevesítését,

e) kiválás esetében a fennmaradó (továbbműködő) civil szervezet létesítő okiratában szükséges módosítások tervezetét, valamint a kiválással létrejövő civil szervezet(ek) létesítő okiratának tervezetét,

f) különválás esetében a létrejövő új civil szervezetek létesítő okiratának tervezetét,

g) beolvadásos kiválás és beolvadásos különválás esetén, ha kizárólag fennmaradó (továbbműködő) civil szervezetek vannak, ezen civil szervezetek létesítő okiratában szükséges módosítások tervezetét,

h) azt, hogy az (5) bekezdés szerinti nyilatkozatot elmulasztó tag melyik jogutód civil szervezet tagjává válik,

i) amit a szétváló civil szervezet döntéshozó szerve szükségesnek tart.

(3) A szétválási szándékról való döntéshozatal során a döntéshozó szervnek meg kell határoznia azt is, hogy a vagyonfelosztási javaslat elkészítése során milyen módszerekkel és melyik jogutód vagyonként kell feltüntetni a jogelőd vagyonát.

(4) A szétválási terv elfogadásáról vagy módosításáról a szétváló civil szervezet döntéshozó szerve határozattal dönt (a továbbiakban: szétválási határozat).

(5) A szétváló civil szervezet tagjai, alapítói nyilatkoznak arról, melyik jogutód civil szervezet tagjává, alapítójává kívánnak válni. A jogutód új civil szervezet létesítő okiratát csak a jogutód civil szervezetek megfelelő döntéshozó szerve fogadja el.

(6) A szétváló civil szervezet vagyonmegosztás előtt szerzett jogainak érvényesítésére a szétválás után az a jogutód jogosult, amelyhez az adott jogot a szétválási határozat telepítette.

(7) Ha valamely vagyontárgyról, igényről a szétválási határozatban nem rendelkeztek vagy az csak utóbb vált ismertté, a vagyontárgy, igény vagy annak ellenértéke (érvényesítési joga) valamennyi jogutód civil szervezetet a vagyonmegosztás arányában illeti meg.

(8) Ha valamely kötelezettségről a szétválási határozatban nem rendelkeztek vagy az csak utóbb vált ismertté, a jogutód civil szervezetek (ideértve a szétválás után megmaradó civil szervezetet is) felelőssége egyetemleges.

(9) A szétválási határozatban nevesített követelést elsősorban azzal a jogutóddal szemben kell érvényesíteni, amelyhez az adott kötelezettséget a szétválási

határozat a vagyonmegosztás folytán telepítette. Ha e kötelezettségét a jogutód a követelés esedékességekor nem teljesíti, valamennyi jogutód felelőssége egyetemleges. A jogutódok egymás közötti viszonyában az elszámolás alapja a szétválási határozatban írt vagyonmegosztási rendelkezés, ilyen rendelkezés hiányában pedig a vagyonmegosztás aránya.

III. fejezet

A civil szervezetek feletti törvényességi ellenőrzés

3. Az ügyész és a bíróság intézkedései

11. § (1) A civil szervezet működése felett az ügyészség – az e törvényben, valamint a Ptk.-ban meghatározott eltérésekkel – az ügyészségről szóló törvény rendelkezései szerint törvényességi ellenőrzést gyakorol. A törvényességi ellenőrzés nem terjed ki az olyan ügyekre, amelyekben egyébként bírósági vagy közigazgatási hatósági eljárásnak van helye.

(2) A törvényességi ellenőrzést gyakorló ügyész ellenőrzi, hogy a civil szervezet

a) belső (önkormányzati) szabályzatai, illetve azok módosításai megfelelnek-e a jogszabályoknak és a létesítő okiratnak,

b) működése, határozatai, a döntéshozó szerv döntései megfelelnek-e a jogszabályoknak, a létesítő okiratnak vagy az egyéb belső (önkormányzati) szabályzatoknak.

(3) Ha a civil szervezet működésének törvényessége másképpen nem biztosítható, az ügyész törvényességi ellenőrzési jogkörében eljárva keresettel a bírósághoz fordulhat. A bíróság a keresetet megvizsgálja és szükség esetén

a) megsemmisíti a civil szervezet bármely szervének törvényt sértő határozatát, és szükség szerint új határozat meghozatalát rendeli el,

b) a működés törvényességének helyreállítása érdekében összehívja a döntéshozó szervet, vagy határidő tűzésével a törvényes működés helyreállítására kötelezi a döntéshozó szervet, és minderről értesíti a civil szervezetnél választott felügyelő szervet is,

c) ha a törvényes működés nem állítható helyre vagy a b) pont szerinti határidő eredménytelenül telt el, a civil szervezetet megszünteti.

(4) A bíróság az ügyész keresete alapján felosztatja az egyesületet, ha annak működése vagy tevékenysége a 3. § (3) bekezdésébe ütközik.

(5) A bíróság az ügyész keresete alapján megállapítja

a) az egyesület megszűnését, ha

aa) határozott időre jött létre és a meghatározott időtartam eltelt [Ptk. 3:48. § (1) bekezdés a) pont],

ab) megszűnése meghatározott feltétel bekövetkezéséhez kötött és e feltétel bekövetkezett [Ptk. 3:48. § (1) bekezdés b) pont],

ac) megvalósította célját vagy céljának megvalósítása lehetetlenné vált, és új célt nem határoztak meg [Ptk. 3:84. § a) pont],

ad) tagjainak száma hat hónapon keresztül a Ptk.-ban meghatározott legkisebb létszám alá csökken [Ptk. 3:84. § b) pont], feltéve, hogy az aa)–ac) pont szerinti esetekben az abban foglaltakra figyelemmel az egyesület nem határozott a megszűnéséről,

b) az alapítvány megszűnését, ha céljának megvalósítása lehetetlenné vált, és a cél módosítására vagy más alapítvánnyal való egyesülésre nincs mód [Ptk. 3:403. § (1) bekezdés b) pont].

(5a) A bíróság az alapító kérelmére vagy az ügyészség indítványára állapítja meg az alapítvány megszűnését, ha

a) határozott időre alapították és a meghatározott időtartam eltelt [Ptk. 3:48. § (1) bekezdés a) pont],

b) megszűnése meghatározott feltétel bekövetkezéséhez kötött és e feltétel bekövetkezett [Ptk. 3:48. § (1) bekezdés b) pont],

c) célját megvalósította, és az alapító új célt nem határozott meg [Ptk. 3:403. § (1) bekezdés a) pont],

d) három éven át a célja megvalósítása érdekében nem folytatott tevékenységet [Ptk. 3:403. § (1) bekezdés c) pont].

(5b) A bíróság az alapító kérelmére – a Cnytv. 59. § (5) bekezdésében meghatározott esetben az alapító keresetére – állapítja meg az alapítvány megszűnését, ha céljának megvalósítása lehetetlenné vált, és a cél módosítására vagy más alapítvánnyal való egyesülésre nincs mód [Ptk. 3:403. § (1) bekezdés b) pont].

(6) A civil szervezet – felosztatása, megszüntetése vagy megszűnésének megállapítása esetén – a nyilvántartásból való törlésről rendelkező bírósági határozat jogerőre emelkedésének napjával szűnik meg.

(7) Az ügyész a civil szervezet szervének törvényt sértő határozatának megsemmisítésére a (3) bekezdés a) pontja szerinti keresetlevelet a határozat meghozatalától számított egy éven belül nyújthatja be.

4.

12. § (Hatályon kívül helyezve.)

IV. fejezet

Civil szervezetek nyilvántartása

5. A nyilvántartás vezetése és kezelése

13. § (1) A civil szervezetet – a civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló törvény rendelkezései szerint eljárva – a törvényt sértő veszi nyilvántartásba.

(2) Ha a civil szervezet elektronikus úton benyújtott, nyilvántartásba vétele iránti kérelméhez külön jogszabály szerinti létesítő okirat minta alapján ké-

szült létesítő okiratot csatolnak, a bíróság a kérelmet az érkezését követő tizenöt napon belül elbírálja.

(3) A civil szervezet nyilvántartásban szereplő adatai országosan egységes, elektronikus, bárki számára ingyenesen hozzáférhető közhiteles nyilvántartásban elérhetők.

6. Civil Információs Portál

14. § (1) A társadalmi és civil kapcsolatok fejlesztéséért felelős miniszter (továbbiakban: miniszter) a civil szervezetekkel kapcsolatos nyilvános, közérdekből nyilvános információk gyűjtése, rendszerezése és közzététele, illetve ezzel összefüggésben a kérelemre történő adatszolgáltatás biztosítása céljából akadálymentes honlapot működtet (továbbiakban: Civil Információs Portál).

(2) A 13. § (3) bekezdésben meghatározott közhiteles nyilvántartást működtető szerv biztosítja annak lehetőségét, hogy a közhiteles nyilvántartás adatai közötti keresést a Civil Információs Portálon keresztül is lehessen kezdeményezni, továbbá a keresési eredmény adatait megjeleníteni.

(3) A Civil Információs Portál felé elektronikus úton adatbázis formájában a Civil Információs Portálon e célra kialakított felületen keresztül szolgáltatja

a) az Országos Bírósági Hivatal a civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló törvényben meghatározott, az országos névjegyzékben szereplő,

b) az adóhatóság az adózás rendjéről szóló törvény alapján az adózót terhelő adókötelezettség jogszerű teljesítéséhez, a költségvetési támogatás jogszerű igénybeviteléhez a honlapján közzétett,

c) a Központi Statisztikai Hivatal az általa a statisztikáról szóló 1993. évi XLVI. törvényben (a továbbiakban: Sttv.) meghatározott statisztikai számjel, valamint az Sttv. 6. § (2) bekezdésében statisztikai regiszterben tárolt nyilvános,

d) az adóhatóság a személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti felhasználásáról szóló törvény alapján a kedvezményezett számára kiutalt összegekről és azok felhasználásáról az adóhatóság rendelkezésére álló,

e) a közérdekű önkéntes tevékenységről szóló törvény szerint, a hatósági nyilvántartásban szereplő

civil szervezetekre vonatkozó adatokat.

(4) A Civil Információs Portál felé a (3) bekezdés szerinti adatokat azok jogerőre emelkedését, érvényessé válását vagy az adatszolgáltató tudomására jutását követő legfeljebb három munkanapos késleltetéssel kell szolgáltatni.

(5) A Civil Információs Portálon a civil szervezetekre vonatkozóan a (3) bekezdés szerint szolgáltatott adatok közül a közzétételt követően közhiteles a civil szervezetre vonatkozóan a (3) bekezdés d) pontja szerinti adatok közül a kiutalt összeg felhasználására vonatkozó adat és a (3) bekezdés e) pontja szerinti adat.

(6) A Civil Információs Portálon jelölni kell azt, hogy mely adat közhiteles.

7. A nyilvántartáshoz való hozzáférés

15. § (1) A civil szervezet nyilvántartásba bejegyzett adatai – ideértve a törölt adatokat is – nyilvánosak.

(2) Az egyesület, alapítvány bírósághoz benyújtott iratai, ideértve a még el nem bírált kérelmet és mellékleteit is, – a (3) bekezdésben meghatározott kivétellel – nyilvánosak, azokat bárki megtekintheti, és azokról feljegyzést készíthet.

(3) Az egyesület alakuló ülésének jelenléti íve, valamint az egyesület tagnyilvántartása nem nyilvános.

(4) A törvényességi ellenőrzési eljárás keretében az ügyészség teljes körű iratbetekintésre jogosult.

16. § Az e törvény alapján kezelt adatok statisztikai célra felhasználhatók és azokból, személyazonosításra alkalmatlan módon, statisztikai adatok szolgáltatathatók.

* * *

VII. fejezet

A közhasznú jogállás

12. A közhasznú jogállás megszerzésének feltételei

31. § E fejezet rendelkezéseinek alkalmazása során a 32. § (1) bekezdés b) pontja szerinti szervezetek esetében a rájuk irányadó jogszabály szerinti szervezet kell érteni a szervezet döntéshozó szerve, ügyvezető szerve alatt. E szervezetek esetében a közhasznú jogállást a szervezet nyilvántartására illetékes szerv állapítja meg és jegyzi be a nyilvántartásba.

32. § (1) Közhasznú szervezetté minősíthető a Magyarországon nyilvántartásba vett közhasznú tevékenységet végző szervezet, amely a társadalom és az egyén közös szükségleteinek kielégítéséhez megfelelő erőforrásokkal rendelkezik, továbbá amelynek megfelelő társadalmi támogatottsága kimutatható, és amely:

a) civil szervezet (ide nem értve a civil társaságot), vagy

b) olyan egyéb szervezet, amelyre vonatkozóan a közhasznú jogállás megszerzését törvény lehetővé teszi.

(2) Törvény az (1) bekezdéstől eltérően megállapíthatja valamely szervezet közhasznú jogállását.

(3) A közhasznú tevékenységet végző szervezet hozzájárul a társadalom és az egyén közös szükségleteinek kielégítéséhez, amennyiben az előző évről szóló közhasznúsági melléklet célcsoportra vonatkozó adatai alapján a szervezet szolgáltatásai a szervezet testületi tagjain, munkavállalóin, önkéntesein kívül más személyek számára is hozzáférhetőek.

(4) Megfelelő erőforrás áll az (1) bekezdés szerinti szervezet rendelkezésére, ha az előző két lezárt üzleti

év vonatkozásában a következő feltételek közül legalább egy teljesül:

a) az átlagos éves bevétele meghaladja az egy-millió forintot, vagy

b) a két év egybeszámított adózott eredménye (tárgyévi eredménye) nem negatív, vagy

c) a személyi jellegű ráfordításai (kiadásai) – a vezető tisztségviselők juttatásainak figyelembevétele nélkül – eléri az összes ráfordítás (kiadás) egy-negyedét.

(5) Megfelelő társadalmi támogatottság mutatható ki az (1) bekezdés szerinti szervezetnél, ha az előző két lezárt üzleti éve vonatkozásában a következő feltételek közül legalább egy teljesül:

a) a személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerint a szervezetnek felajánlott összegből kiutalt összeg eléri az 54. § szerinti bevétel nélkül számított összes bevétel kettő százalékát, vagy

b) a közhasznú tevékenység érdekében felmerült költségek, ráfordítások elérik az összes ráfordítás felét a két év átlagában, vagy

c) közhasznú tevékenységének ellátását tartósan (két év átlagában) legalább tíz közérdekű önkéntes tevékenységet végző személy segíti a közérdekű önkéntes tevékenységről szóló 2005. évi LXXXVIII. törvénynek megfelelően.

(6) A beszámoló adatai alapján minden letétbe helyezés alkalmával a közhasznú jogállás nyilvántartásba vételére illetékes szerv megvizsgálja az (1) bekezdés szerinti feltételek teljesülését. Ha az (1) bekezdés szerinti feltételek nem teljesülnek, a szervezet közhasznú jogállását a bíróság megszünteti és az erre vonatkozó adatot a nyilvántartásból törli.

33. § A közhasznú szervezetté minősíthető szervezet közhasznú jogállását a közhasznú szervezetként való nyilvántartásba vétellel szerzi meg (a továbbiakban: közhasznúsági nyilvántartásba vétel).

34. § (1) A közhasznúsági nyilvántartásba vételhez a szervezet létesítő okiratának tartalmaznia kell, hogy a szervezet

a) milyen közhasznú tevékenység(ek)et folytat, e közhasznú tevékenység(ek)et mely közfeladat(ok)hoz kapcsolódóan végzi, továbbá hogy e közfeladat(ok) teljesítését mely jogszabályhely(ek) írja (írják) elő, valamint – ha tagsággal rendelkezik – nem zárja ki, hogy tagjain kívül más is részesülhessen a közhasznú szolgáltatásaiból;

b) gazdasági-vállalkozási tevékenységet csak közhasznú vagy a létesítő okiratban meghatározott alapcél szerinti tevékenység megvalósítását nem veszélyeztetve végez;

c) gazdálkodása során elért eredményét nem osztja fel, azt a létesítő okiratában meghatározott közhasznú tevékenységére fordítja;

d) közvetlen politikai tevékenységet nem folytat, szervezete pártoktól független és azoknak anyagi támogatást nem nyújt.

(2) A közhasznú nyilvántartásba vételre irányuló kérelmet előterjesztő szervezetnek meg kell felelnie az e törvény 32. §-ában foglalt követelményeknek, amelyet a bíróság a nyilvántartás és a beszámoló adatai alapján állapít meg.

35. § (1) Civil szervezettel állami, közigazgatási, költségvetési szerv közszolgáltatási szerződést kizárólag akkor köthet, ha a civil szervezet közhasznú jogállású.

(2) Nem minősül közszolgáltatási szerződésnek a feladat finanszírozását szolgáló támogatás, ha a támogatás nyújtásának minden feltételét jogszabály határozza meg, és a támogatási döntés meghozatala során a döntéshozóknak mérlegelési joga nincs. Nem minősül mérlegelési jognak, ha a döntéshozó a jogszabályban meghatározott támogatási keret kimerüléséig a támogatás odaítélésére vonatkozó, a jogszabályi feltételeknek megfelelő kérelmeket beérkezési sorrendben teljesíti.

36. § (1) Közhasznú jogállású szervezet jogosult használni a közhasznú megjelölést.

(2) A civil szervezeteket és a közhasznú szervezeteket, valamint az e szervezeteket támogatókat külön jogszabály alapján adó- és illetékmentesség vagy adó- és illetékkedvezmény illeti meg.

37. § (1) A több tagból álló döntéshozó szerv, valamint az ügyvezető szerv ülései nyilvánosak, amely nyilvánosság jogszabályban meghatározott esetekben korlátozható.

(2) A több tagból álló döntéshozó szerv esetén a közhasznú szervezet létesítő okiratának tartalmaznia kell

a) az ülésezés gyakoriságára – amely évi egy alkalomnál kevesebb nem lehet –, az ülések összehívásának rendjére, a napirend közlésének módjára, az ülések nyilvánosságára, határozatképességére és a határozathozatal módjára,

b) a közhasznú szervezet vezető tisztségviselőinek összeférhetetlenségére,

c) ha a közhasznú szervezet működését és gazdálkodását ellenőrző felügyelő szerv létrehozása vagy kijelölése kötelező, ennek létrehozására, hatáskörére és működésére, valamint

d) a közhasznú szervezet éves beszámolója jóváhagyásának módjára vonatkozó szabályokat.

(3) A közhasznú szervezet létesítő okiratának vagy – ennek felhatalmazása alapján – belső szabályzatának rendelkeznie kell

a) olyan nyilvántartás vezetéséről, amelyből a döntésre jogosult szerv döntésének tartalma, időpontja és hatálya, illetve a döntést támogatók és ellenzők számaránya (ha lehetséges, személye) megállapítható,

b) a döntéseknek az érintettekkel való közlési, illetve nyilvánosságra hozatali módjáról,

c) a közhasznú szervezet működésével kapcsolatosan keletkezett iratokba való betekintés rendjéről, valamint

d) a közhasznú szervezet működésének, szolgáltatása igénybevétele módjának, beszámoló közlésének nyilvánosságáról.

(4) Az egy tagból (személyből) álló döntéshozó szerv esetén a döntéshozatalt megelőzően e tag (személy) köteles – a személyi kérdésekkel kapcsolatos döntéseket kivéve – a felügyelő szerv, valamint a felelős személyek véleményének megismerése érdekében ülést összehívni, vagy írásos véleményüket beszerezni. Az írásos vélemények, illetve az ülésről készült jegyzőkönyvek nyilvánosak.

(5) Az egy tagból (személyből) álló döntéshozó szerv esetén a létesítő okiratnak rendelkeznie kell

a) a (4) bekezdésben foglalt véleményezési jog gyakorlásának módjáról,

b) abban az esetben, ha a véleményezési jogot ülésen gyakorolják – a határozatképesség kivételével – a (2) bekezdés a) pontjában foglaltakról, valamint

c) a (2) bekezdés b)–d) pontjában és a (3) bekezdésben foglaltakról.

13. A közhasznú szervezet működésével kapcsolatos szabályok

38. § (1) A döntéshozó szerv, valamint az ügyvezető szerv határozathozatalában nem vehet részt az a személy, aki vagy akinek közeli hozzátartozója a határozat alapján

a) kötelezettség vagy felelősség alól mentesül, vagy

b) bármilyen más előnyben részesül, illetve a megköthető jogügyletben egyébként érdekelt.

(2) Nem minősül előnynek a közhasznú szervezet cél szerinti juttatásai keretében a bárki által megkötés nélkül igénybe vehető nem pénzbeli szolgáltatás, illetve az egyesület által tagjának, a tagsági jogviszony alapján nyújtott, létesítő okiratnak megfelelő cél szerinti juttatás.

(3) Nem lehet a felügyelő szerv elnöke vagy tagja, illetve könyvvizsgálója az a személy, aki

a) a döntéshozó szerv, illetve az ügyvezető szerv elnöke vagy tagja (ide nem értve az egyesület döntéshozó szervének azon tagjait, akik tisztséget nem töltenek be),

b) a közhasznú szervezettel e megbízatásán kívüli más tevékenység kifejtésére irányuló munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll, ha jogszabály másképp nem rendelkezik,

c) a közhasznú szervezet cél szerinti juttatásából részesül – kivéve a bárki által megkötés nélkül igénybe vehető nem pénzbeli szolgáltatásokat, és az egyesület által tagjának a tagsági jogviszony alapján a létesítő okiratban foglaltaknak megfelelően nyújtott cél szerinti juttatást –, illetve

d) az a)–c) pontban meghatározott személyek közeli hozzátartozója.

39. § (1) A közhasznú szervezet megszűnését követő három évig nem lehet más közhasznú szerve-

zet vezető tisztségviselője az a személy, aki korábban olyan közhasznú szervezet vezető tisztségviselője volt – annak megszűnését megelőző két évben legalább egy évig –,

a) amely jogutód nélkül szűnt meg úgy, hogy az állami adó- és vámhatóságnál nyilvántartott adó- és vámtartozását nem egyenlítette ki,

b) amellyel szemben az állami adó- és vámhatóság jelentős összegű adóhiányt tárt fel,

c) amellyel szemben az állami adó- és vámhatóság üzletlezárás intézkedést alkalmazott, vagy üzletlezárást helyettesítő bírságot szabott ki,

d) amelynek adószámát az állami adó- és vámhatóság az adózás rendjéről szóló törvény szerint felfüggesztette vagy törölte.

(2) A vezető tisztségviselő, illetve az ennek jelölt személy köteles valamennyi érintett közhasznú szervezetet előzetesen tájékoztatni arról, hogy ilyen tisztséget egyidejűleg más közhasznú szervezetnél is betölt.

40. § (1) Ha a közhasznú szervezet éves bevétele meghaladja az ötvenmillió forintot, a vezető szervtől elkülönült felügyelő szerv létrehozása akkor is kötelező, ha ilyen kötelezettség más jogszabálynál fogva egyébként nem áll fenn.

(2) A felügyelő szerv ügyrendjét maga állapítja meg.

41. § (1) A felügyelő szerv ellenőrzi a közhasznú szervezet működését és gazdálkodását. Ennek során a vezető tisztségviselőktől jelentést, a szervezet munkavállalóitól pedig tájékoztatást vagy felvilágosítást kérhet, továbbá a közhasznú szervezet könyveibe és irataiba betekinthez, azokat megvizsgálhatja.

(2) A felügyelő szerv tagja a közhasznú szervezet vezető szervének ülésén tanácskozási joggal részt vehet, illetve részt vesz, ha jogszabály vagy a létesítő okirat így rendelkezik.

(3) A felügyelő szerv köteles az intézkedésre való jogosultságának megfelelően a döntéshozó szervet vagy az ügyvezető szervet tájékoztatni és annak összehívását kezdeményezni, ha arról szerez tudomást, hogy

a) a szervezet működése során olyan jogszabálysértés vagy a szervezet érdekeit egyébként súlyosan sértő esemény (mulasztás) történt, amelynek megszüntetése vagy következményeinek elhárítása, illetve enyhítése az intézkedésre jogosult vezető szerv döntését teszi szükségessé;

b) a vezető tisztségviselők felelősségét megalapozó tény merült fel.

(4) A döntéshozó szervet vagy az ügyvezető szervet a felügyelő szerv indítványára – annak megtételétől számított harminc napon belül – intézkedés céljából össze kell hívni. E határidő eredménytelen eltelte esetén a döntéshozó szerv és az ügyvezető szerv összehívására a felügyelő szerv is jogosult.

(5) Ha az arra jogosult szerv a törvényes működés helyreállítása érdekében szükséges intézkedéseket nem teszi meg, a felügyelő szerv köteles haladéktala-

nul értesíteni a törvényességi ellenőrzést ellátó szervezet.

14. A közhasznú szervezet gazdálkodására vonatkozó különös szabályok

42. § (1) A közhasznú szervezet a gazdálkodása során elért eredményét nem oszthatja fel, azt létesítő okiratában meghatározott közhasznú tevékenységére kell fordítania.

(2) A közhasznú szervezet a vezető tisztségviselőt, a támogatót, az önkéntest, valamint e személyek közeli hozzátartozóját – a bárki által megkötés nélkül igénybe vehető szolgáltatások, illetve az egyesület által tagjának a tagsági jogviszony alapján nyújtott, létesítő okiratnak megfelelő juttatások kivételével – cél szerinti juttatásban nem részesítheti.

43. § (1) A közhasznú szervezet bármely cél szerinti juttatását – a létesítő okiratban meghatározott szabályok szerint – pályázathoz kötheti. Ebben az esetben a pályázati felhívás nem tartalmazhat olyan feltételeket, amelyekből – az eset összes körülményeinek mérlegelésével – megállapítható, hogy a pályázatnak előre meghatározott nyertese van (színlelt pályázat).

(2) Színlelt pályázat a cél szerinti juttatás alapjául nem szolgálhat.

44. § (1) A közhasznú szervezet váltót, illetve más hitelviszonyt megtestesítő értékpapírt nem bocsáthat ki.

(2) A közhasznú szervezet gazdasági-vállalkozási tevékenységének fejlesztéséhez közhasznú tevékenységét veszélyeztető mértékű hitelt nem vehet fel.

45. § A befektetési tevékenységet végző közhasznú szervezetnek befektetési szabályzatot kell készítenie, amelyet a döntéshozó szerv – ha ilyet létrehoztak – a felügyelő szerv véleményének kikérését követően fogad el.

46. § (1) A közhasznú szervezet, valamint közhasznú szervezet jogi személyiséggel rendelkező szervezeti egysége köteles a beszámoló jóváhagyásával egyidejűleg közhasznúsági mellékletet készíteni, amelyet a beszámolóval azonos módon köteles jóváhagyni, letétbe helyezni és közzétenni.

(2) A közhasznú szervezet beszámolójába, közhasznúsági mellékletébe bárki betekinthez, és abból saját költségére másolatot készíthet.

15. A közhasznú működés felügyelete, a közhasznúsági nyilvántartás

47. § A közhasznú szervezetek feletti adóellenőrzést az adóhatóság, az államháztartásból származó (költségvetési) támogatás felhasználásának ellenőrzését törvény eltérő rendelkezése hiányában az Állami Számvevőszék, az állami vagy önkormányzati költségvetésből, illetve a nemzetközi forrásokból juttatott támogatások felhasználásának ellenőrzését a külön jogszabály szerinti ellen-

őrzési szervezet, a közhasznú működés feletti törvényességi ellenőrzést pedig a reá irányadó szabályok szerint az ügyészség látja el.

48. § A közhasznú szervezet hatvan napon belül köteles kérni a közhasznú jogállásának törlését, ha a közhasznúvá minősítés feltételeinek nem felel meg.

49. § (1) Az ügyész a közhasznú jogállás nyilvántartásba vételére illetékes szervnél indítványozhatja a közhasznú jogállás megszüntetését, ha a közhasznú szervezet működése és vagyonfelhasználása az e törvényben, a létesítő okiratban vagy az ennek alapján készített belső szabályzatokban foglalt rendelkezéseknek nem felel meg, és ezen a szervezet az ügyészi felhívás ellenére sem változtat.

(2) Közhasznú szervezet közhasznú jogállását az ügyészség indítványa alapján a bíróság megszünteti, ha a szervezet a megszabott határidőn belül nem, vagy nem az előírásoknak megfelelő tartalommal teljesíti

a) a számviteli beszámolójának a 30. §-ban szabályozott letétbe helyezési, közzétételi kötelezettségét, illetve

b) a szervezet – letétbe helyezett beszámolója, közhasznúsági melléklete – nem felel meg a 32. § szerinti feltételeknek.

(3) Cégjegyzékbe bejegyzett közhasznú jogállású szervezet esetében a (2) bekezdés a) pontját nem kell alkalmazni.

(4) A bíróság az ügyész indítványa alapján megvizsgálja, hogy a közhasznú szervezet a közhasznúvá minősítés követelményeinek továbbra is megfelel-e. Ha e követelmények a vizsgált időszakban – az adatokból megállapíthatóan – nem teljesültek, a bíróság a közhasznú jogállás megszüntetéséről határoz, és az erre vonatkozó adatot a nyilvántartásból törli.

50. § A közhasznú szervezet a közhasznú jogállásának megszűnésekor köteles esedékes köztartozásait rendezni, illetve közszolgáltatás ellátására irányuló szerződéséből eredő kötelezettségeit időarányosan teljesíteni.

* * *

25. Átmeneti rendelkezések

75. § (1) 2012. január 1. napját követően csak olyan civil szervezet kaphat költségvetési támogatást – ide nem értve az 54. § szerinti támogatásokat –, amely a 30. § szerint letétbe helyezte beszámolóját.

(2) Az (1) bekezdés rendelkezéseit nem kell alkalmazni a 2012. évi költségvetési forrás terhére nyújtott támogatás tekintetében

a) a sportról szóló 2004. évi I. törvény szerinti szervezetekre, illetve

b) az államháztartásról szóló törvény alapján a fejezetet irányító szerv vezetője által az államháztartásért felelős miniszterrel egyetértésben megál-

lapított fejezeti kezelésű előirányzatok kezeléséről, felhasználásáról szóló rendelet által az (1) bekezdés alkalmazása alól mentesített előirányzatokra.

(3) A 8. § (1) bekezdésben meghatározott jogok, amelyekkel e törvény hatályba lépésének időpontjában a 8. § rendelkezéseivel ellentétesen más személy rendelkezik, e törvény hatályba lépésével kártalanítás ellenében a törvény erejénél fogva az egyesületre szállnak vissza. A kártalanítás összegét a felek megállapodása hiányában az egyesület székhelye szerint illetékes bíróság állapítja meg a jogoknak azok visszazállása időpontjában képviselt valós piaci értéke alapján.

(4) E törvény 27-29. §-ait először a 2012. évben. kezdődő üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.

(5) Az e törvény hatálybalépése előtt nyilvántartásba vett közhasznú, illetve kiemelkedően közhasznú jogállás esetében a számviteli beszámolót letétbe helyezett szervezet 2014. május 31. napjáig továbbra is igénybe veheti az e törvény hatálybalépése előtt megszerzett, valamint a jogszabályok által számára biztosított kedvezményeket, jogállása közhasznú. Az e törvény hatályba lépése előtt nyilvántartásba vett közhasznú, illetve kiemelkedően közhasznú jogállású szervezet az e törvény szerinti feltételeknek való megfelelése esetén 2014. május 31. napjáig kezdeményezheti az e törvénynek megfelelő közhasznúsági nyilvántartásba vételét. 2014. június 1. napjától csak az e törvény szerint közhasznúsági nyilvántartásba vett szervezet jogosult a közhasznú megjelölés használatára és a közhasznú jogálláshoz kapcsolódó kedvezmények igénybevételére. 2014. június 1. napjától a

szervezet nyilvántartására illetékes szerv törli az e törvény hatályba lépése előtt nyilvántartásba vett közhasznú, illetve kiemelkedően közhasznú jogállású szervezetek közhasznú jogállását, kivéve ha a szervezet igazolja, hogy az e törvény szerinti közhasznúsági nyilvántartásba vétel iránt kérelmét benyújtotta, és a bíróság megállapítja, hogy a szervezet a törvényi feltételeknek megfelel.

(6) A 2012. január 1. napja előtt indított és folyamatban lévő közhasznúsági nyilvántartásba vétel iránti eljárásokra a 2011. december 31. napján hatályos szabályok irányadóak azzal, hogy kiemelkedően közhasznú jogállás nem állapítható meg, az eljárást úgy kell lefolytatni, hogy annak eredményeként közhasznú jogállás vehető nyilvántartásba. E rendelkezés miatt módosuló eljárások változásáról a nyilvántartásba vételre illetékes szerv értesíti a kérelmezőt.

(7) Ha a (6) bekezdés szerinti eljárások elbírálásához az e törvényben meghatározott adatok nem állnak rendelkezésre, a nyilvántartásra illetékes szerv a közhasznú jogállás megszerzéséhez szükséges adatok pótlására hívja fel a kérelmezőt. A hiányzó adatok pótlása teljes bizonyító erejű magánokiratban történik.

(8) Az e törvény hatálybalépése előtt megkötött közszolgáltatási szerződésre e törvény rendelkezéseit nem lehet alkalmazni.

(9) Az e törvény hatálybalépését megelőző két üzleti év számviteli beszámolója és közhasznúsági jelentése letétbe helyezhető.

* * *

CIVIL SZERVEZETEK JOGI ÉRTESÍTŐJE

(Civil Közlöny)

Megjelenik egy évben háromszor.

Szerkeszti: dr. Bíró Endre

Kiadó: Jogismeret Alapítvány

1031 Budapest, Kazal u. 20.

Tel./Fax.: (1)3670-839 E-mail: info@jogismeret.hu

Felelős kiadó: dr. Virág-Karsai Orsolya kur. elnök, képviselő

Nyomás: Árboc Kft

Felelős vezető: Dr. Nagy Attila

Előfizetési díj 2015. évben (a három szám összesen) ÁFA-val és postaköltséggel együtt: 4.200,-Ft

ISSN 1785-7449